“DRAUGAS”
Rev. A. Staniukynas
4557 Wood st.
ČETVERG...
MIESTE
WILKES-BARRE, PENN'A.,
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Suvienytose Valstiose . . . $2.00
in Kanadę ir kitas šalis . . $3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ATSKYRIUM
Bankraščius, pinigus, spaudinamus darbus ir kitus tam panašius dalykus reikia siusti šiuo adresu:
“DRAUGAS”
314E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS
KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

Lithuanian Newspaper
“DRAUGAS”,
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United State . . . $2.00
Canada and other Parts . . . $3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders must be addressed to:
“DRAUGAS”,
314 E. ARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 24 WILKES-BARRE, PA., 13 D. BIRŽELIO (JUNE) 1912 M. Metai IV.

ENTERED AS SECOND—CLASS MATTER AUGUST 21-st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BAPRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Lekcija ir Evangelija

Trečioji Nedėlia po Sekminių.

Lekcija. Petr. V, 6—11. — Mylimiausieji: Bukite nusižeminę po Dievo galinga ranka, idant jis galėtų išaugštinti jus atlankymo laike. Numesdami visą rupestį ant jo, nes jis rupinasi jumis. Bukite blaivi ir jauskite, nes jusų neprietelis velnias, kaip kaukiąs levas, vaikščioja aplink, ieškodamas ką prarytų. Prieš kurį atsispirkite, stiprųs tikėjime, žinodami, jog toji pati nelaimė ištinka, jusų broliams, kurie yra sviete. Bet visokios malonės Dievas, kurs pašaukė mus į Kristaus Jezaus amžinąją garbę, kad kentėjote truputį, jis pats jus patobulįs, ir patvirtįs ir įstatys. Jam tebunie garbė ir viešpatavimas visados ir visados. Amen.

Evangelija. — Luk. XV, 1—10. Anuomet artinosi prie Jezaus muitininkai ir griešninkai, idant klausytų jo. Ir murmėjo farizėjai ir daktarai, tardami, jog šitas priima griešnikus ir valgo su jais. Ir pasakė jiems šitą panašumą, tardamas: Kuris žmogus iš jusų, kuris turi šimtą avių, o jeigu pamestų vieną iš jų, ar-gi nepalieka devynių dešimčių ir devynių girioje ir neseka paskui anos, kuri prapuolė, kol ras ją? O radęs ją, deda ant savo pečių džiaugdamos. O parėjęs namo, suvadina prietelius ir kaimynus, tardamas jiems: Linksminkitės su manim, jog radau mano avį, kuri buvo prapuolusi. Sakau jums, jog toks bus džiaugsmas danguje iš vieno nusidėjėlio, pakutą darančio, nei kaip iš devynių dešimčių ir devynių teisingųjų, kurie nereikalauja pakutos. Arba kuri moteriškė, turėdama dešimtį skatikų, pamestų vieną skatiką, ar-gi neuždega žvakės ir šluoja grinčią ir ieško atsidėjusi, kol randa. O radusi suvadina drauges ir kaimynes, tardama: Džiaugkitės su manim, nes radau skatika, kurį buvau pametusi. Taip, sakau jums bus džiaugsmas prieš Dievo aniuolus iš vieno griešniko, pakutą darančio.

NUSIDĖJIMŲ ATLEIDIMAS.

Dievas vienas gal nusidėjimus atleisti, nes Jis vienas gal dovanoti įžeidimus Jam padarytus. Ir šitai, Dievas, savo gailestingume, teikėsi žmonėms nuodėmes atleisti, bet, atlyginimo reikalaudamas: Jis norėjo kad Jėzus Kristus, Jo rustybę mirčia ant kryžiaus permaldautų.

Dėlei kančios ir mirties Jėzaus nuopelnų yra visiems žmonėms suteiktas atleidimas, ir Bažnyčia, tą dieviškąją galybę apturėjo vardan Jezaus Kristaus atleisti visas nuodėmes kad ir skaitlingiausias ir sunkiausias, jei tik nusidėjėlis tikrai už jas gailisi.

Yra trejopos rųšies nuodėmės: pirmapradė, atleistinoji ir mirtinoji.

Pirmoji yra atleidžiama per krikštą.

Antroji — per maldą, atgailą, gerus darbus, ir išrišimą.

Kaslink trečiosios, tai yra mirtinosios, ji yra atleidžiama: Atgailos Sakramente kunigui suteikta galybė; tobulu gailesiu, sujungtu su troškimu atlikti Atgailos Sakramentą. Ši tobula gailėsis yra vienintėlė išganymo lenta tiems, kurie, budami mirtinosios nuodėmės suteptį, negal turėti kunigo mirimo valandoje. Todėl visi kuo labiausiai yra raginami, kad, kas vakaras, prieš atsigulimą, tobulą gailėsį padarytų.

Dėkokime Dievui, kad Jis savo Bažnyčiai suteikė nuodėmių atleidimo galybę; taigi, jei kuomet ištinka mus nelaimė Dievo Majestotą įžeisti, su gailėsiu ir pasitikėjimu eikime prie Atgailos Sakramento, kad atleidimą apturėti.Niekuomet nepasitikėkime mirtinoje nuodėmėje: nieko nėr pavojingesnio, kaip toksai padėjimas, nes, kiekvieonje valandoje gal mirtis mus ištikti ir pragaran įmesti. S.

XXVII-TO S. L. R.-K. A. SEIMO DELEGATAI.

Katalikiškos Žinios

Vienuolės Suv. Valstijose. Vienuolių katalikių, drauge su postulantėmis, randasi Suv. Valstijose šioje valandoje daugiau, kaip 56,000. Jos veda septynis šimtus akademijų mergaitėms, du šimtu aštuoniasdešimts penkias našlaičių prieglaudas, šimtą paliegelių namų, tris šimtus ligonbučių. Be to jų priežiuroje yra daug bepročių namų, pataisos namų, parapijų mokyklų ir t.t. Pirmutinės vienuolės atvyko į Ameriką 1790 m. Buvo tai karmelitai, atplaukusios iš Holandijos. Jos apsigyveno Baltimorėje.

Del nakvynės maldininkams. Paskutiniais metais atėjusieji iš parapijų Vilniaus Kalvarijon maldininkai turėdavo paprastai nakvynę Pranciškonų bažnyčios muruose. Būdavo, kad nakvodavo ten po 5—6 tukst. žmonių. Šiais metais kaži-keno įsakymu nebeleidžia maldininkų didžiojon salėn ir karidoriuosna, o tik mažan ankštan kambarin, kuris paprastai yra skiriamas nakties valkatoms.

Stačiatikių šv. Dvasios brolija savo maldininkams yra pastačiusi net tam tikrus erdvus gražius namus, o katalikų maldininkai turi dabar trankyties po visokias landynes ieškodami kur pernakvoti.

Kaltinėnai, Raseinių aps. Balandžio 21 d. mirė kun. Aleksandras Bėresnevičius, Kaltinėnų klebonas. Velionis buvo kamendoriu Laukuvoje ir Kartenoje, o paskui visą amžį išbuvo Kaltinėnuose—32 su viršum metų. Pradžioje padėjėju prie senelio klebono, paskui klebonu likęs pastatė Kaltinėnuose ąžuolo medžio bažnyčią.

Buvo tai žmogus nepapras tai doras, teisingas ir visų gerbiamas. Mylėjo jį parapijonįs, kaip savo tėvą, prie kurio ir kreipdavosi su visokiais reikalais. Mylėjo ponai-bajorai, kuriems ne sykį sakydavo tiesą į akis, mylėjo kunigai, mylėjo elgetos-ubagai, kuriuos šelpė gausiai, mylėjo žydai ir t.t.

Jis savo parapijonims pridėdavo pinigais, skolindavo arba šiaip sušelpdavo. Žodžiu sakant, buvo tai kunigas ir žmogus sektinas. Todel nenuostabu, kad parapijonis, nustoję savo senelio klebono, kaip tikrojo tėvo gailėjo, ir ant kapo jo verkia lygiai ponai ir praščiokėliai. Tebuna gi jam lengva žemė ir ramus jo amžinas atilsis.

“Vitl.”

Kelionė į Jeruzolimą. Iš Reseinių pavieto keliauja maldininkų burelis į Jeruzolimą.

Virbalyje 10 (23) gegužės mėn. 1912 m. Suvalkų apielinkės teismas nagrinės Vištyčio bylą. Kaltinama 10 lietuvių ir 3 lenkai už tai, kad jie 21 kovo (sen. sk.) 1910 m. Vištyčio bažnyčioj pešėsi ir išniekino šventus daiktus: mat lietuviai norėję išvaryti iš bažnyčios lenkus, kurie kliudė lietuviams atlikti lietuvių kalba pamaldas.

“L. Ž.”

New York, N. Y. Naujorkiečiai dėkoja Tėvui Kazimierui už misiją. Ačiu Dievui, oras per visas aštuonias dienas buvo labai gražus, tai ir žmonių buvo kaip prigrusta. Pagelbon kun. J. Seštokui pribuvo šie kunigai: Šeštakauckas iš Burlingtono, J. Lietuvnikas iš Baltimore, kun. Grikis iš dėjo labai daug darbo ir kun. N. Petkus iš Maspeth, kun. Žindžius ir kun. A. Milukas. Išpažinties išklausė 1130 iš viso.

Kunigų Rekolekcijos. Scranton'o diecezijoje kunigų rekolekcijos atsilieka šįmet Oneonta viešnamyje Harvey's Lake, Pa. Šią savaitę suvažiavo senesnieji kunigai, ateinančią laikys rekolekcijas jaunesnieji.

Laimėjo dovaną. Geg. 28 d. Paryžiuje buvo tarptautinis suvažiavimas giesmininkų. Pirmąją dovaną laimėjo Chicagos Paulistų vaikų choras. Stojo kontestan 497 draugijos iš visų pasaulio kampų. Laimėjusis dovana choras išvažiavo į Ryma ir giedojo šv. Tėvo akyvaizdoje. Choro vedėjas, kun. Finn gaus medalį nuo Francijos valdžios. Prezidentas Fallieras išreiškė didelį užganėdinimą iš vaikų choro.

Delegato sekretorius. Kun. W. Demony tapo paskirtas Apaštališkojo Delegato sekretorium Washingtone. Kun. Demony yra baigęs mokslus Ryme.

Del rusų kalbos bažnyčiose. Vilniaus vyskupijos administratorius kun. Michal kevičius šiomis dienomis važinėjo Peterburgan. ‘Aušra’ rašo, kad kun. administratorius važinėjęs del vyriausybės sumanymo įvesti į Gudijos katalikų bažnyčios rusų kalbos. Dvasiškoji vyresnybė gi, kaip žinome, norinti užlaikyti visa taip, kaip ligšiol buvę.

Žemaičių vyskupas Gasparas Cirtautas buvo atvažiavęs šiomis dienomis Vilniun ir balandžio 28 diena šv. Jurgio seminarijos bažnyčioje suteikė kaikuriems klerikams šventimus.

Kosciuškos Paminklas. Yonker'e, N. Y. prieš lenkų mokyklą tapo pastatytas Kosciuškos paminklas. Pastatė jį už surinktus nuo žmonių pinigus. Sumanytoju buvo šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Dworzak. Ceremonijose dalyvavo šalia kun. Dworzak'o: majoras James T. Lennon, teisėjas Joseph Beall, pulkininkas J. Smolinski ir kiti.

Lietuvių procesija. Gegužės 7 d. grįžo iš Kalvarijos per Vilnių didelė vyrų ir moterų maldininkų procesija iš Nemunaičio, Trakų apskr. Procesija ėjo visa Kalvarijos gatve, paskui per visą miestą gražiai giedodami lietuviškas giesmes. Vakaro 8 valandą procesija su savo vadovu kun. Baltuška atėjo į šv. Mikalojaus bažnyčią, pasimeldė ir išsiskirstė. Gegužės 8 d. maldininkai išvažiavo traukiniu per Pataronių stotį namo.

“Vilt.”

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MOROKO.

Moroko, kaipo viešpatija, yra darbu diplomatų, susirinkusių Algeciras'e 1905 m. Moroko yra kraštas, kuriame gyvena įvairios tautos, viena kitos neapkenčiančios. Toje šalyje labai mažai lygumų, ir sultonas tuos tik gyventojus suvaldo, kuriuos gali paveržti su savo kareiviais. Diduma gyvena neprieinamuose kalnuose ir tarpkalnuose. Jie suvaldyti nesiduoda ir priešinasi užpuolikams dar nuo Rymo laikų. Tiesa, Morokoje yra berberų, kurie moka arabiškai; ir arabų, priėmusių berberų papročius, bet diduma gyventojų — berberai. Juos tai Fezo sultonas piudo amžinai tarp savęs ir tokiu budu palaiko savo viršenybę. Francija, paėmusi Moroko savo globon, yra priversta elgties taip-pat — vadinasi, valdyti vien romesnius lygumų gyventojus ir erzinti vienus prieš kitus kalnų gyventojus. Apie kovą krikščionių su muzulmonais negali buti nei kalbos. Morokoje nėra tokio patriotizmo ir tokios vienybės tikėjimo reikaluose, kaip, pav., Tripolyje. Morokoje nėra vienybės nei tikėjime, nei tėvynės meilėje nei tautose. Tariamoji karė Francijos su Moroko yra vien didelių riaušių malšinimu.

Taip reikia suprasti dabartinį Morokos stovį.

BELGIJA.

Birž. 2 d. atsiliko rinkimai atstovų į parliamentą. Dabartinė vyriausybė laimėjo, nežiurint į tat, kad socialistai susivienijo su liberalais mokyklų klausime. Katalikų partija padaugino skaičių savo atstovų parliamente visa dešimtim: dabar turės didumos ne 6, bet visą 16 balsų.

Kaip tik rinkimų pasekmės tapo sužinotos, socialistai tuojau įpuolė į įniršimą. Kilo riaušės Bruxellėje, Liege, Ghemte, Antverpijoje, Verviers'e ir kituose miestuose. Angliaksyklose valonai išvarė iš darbo flemus, kurie pasirodė, jog yra gerais katalikais. Bruxellėje minia įsiveržė į šv. Jono ir šv. Mykalojaus bažnyčias, sudaužė ciborijas ir uždegė duris. Paskui bandė įlysti į Artois vienuolyną, pakeliuje išdaužė vienos rastauracijos langus, galop mėgino sugriauti kitą vienuolyną. Atvykusieji ugniagesiai paleilo ant riaušininkų vandenį ir išvaikė juos. Vietomis tapo apskelbti straikai. Bandyta pakelti net visutinį straiką, bet jisai neįvyko.

Socialistai šaukia savo suvažiavimą 30 d. birželio. Bus svarstomas dabartinis Belgijos padėjimas.

Deginančiu šioje valandoje belgus klausimu yra mokyklos. Belgijos mokyklos yra dvejopos: bažnytinės (katalikiškos) ir betikybinės (valdiškos). Visos yra užlaikomos valdžios lėšomis. Štai liberalai ir socialistai pareikalavo, kad valdžios lėšomis butų užlaikomos vien betikybinės mokyklos, kad katalikiškasias užlaikytų bažnyčios.

Premieras Broqueville tečiau pasiulijo kompromisą. Jo nuomone, reikia mokyklų klausimą palikti tėvams; jie siųs vaikus į kokias patįs norės mokyklas, valdžia gi mokės už mokinių mokslą tokioms mokykloms, kuriose kokie vaikai bus mokinami. Socialistai ir liberalai nebuvo užganėdinti iš tokio teisingo sumanymo. Tečiau žmonės parodė, jog premiero sumanymas jiems patinka. Dėlto ir įniršimas socialistų eilėse.

VENGRIJA

Vengrijos sostinėje kilo straikas ir riaušės užtai, kad parliamento pirmininku tapo išrinktas grafas Tisza, kursai yra priešingas visutiniam balsavimui. Tuojau socialistai apskelbė visutinį straiką ir pakėlė riaušes gatvėse ir parliamento rumuose.

Geg. 31 d. parliamente kilo didelė netvarka. Ciesorius ir vyriausybė tapo išniekinti. Rezultate opozicijos atstovai tapo suspenduoti, ir jiems likosi užginta rodyties posėdžių salėje. Tarp suspenduotųjų buvo Kovacs. Tas Kovacs birželio 7 d. netėmytas niekeno įėjo į paskirtą reporteriams vietą ir, ištraukęs revolverį, šovė tris sykius į pirmininką Tiszą. Kulkos nepataikė, bet salėje kilo sumišimas. Atstovai ir spaudos korespondentai tuojau šoko prie Kovacs'o. Nespėjo pribėgti, kaip Kovacs atgręžė revolverį į save ir iššovė du sykiu, užmušdamas save ant vietos.

Spėjama, kad Kovacs buvo išėjęs iš galvos.

Ramygala, Panevėžio ap. Ramygalos pačto stoties viršininkas Baškirovas išvogė nemažą kruvą pačto pinigų. Tas atsitiko taip. Paskutiniais laikais Baškirovas buvo pradėjęs baisiai gerti, pavirto stačiai ligoniu, nebegalėdavo buti be degtinės ir nakti. Žinoma, jam geriant, kontoroje ir kasoje pasirodė didelė netvarka. Kasa dažnai budavo atvira, apie jų sukidavosi vaikai ir jo pati, pats viršininkas gulėdavo girtas ir nesirupindavo. Jo padėjėjas paštalijonas, matydamas tokią netvarką ir bijodamas, kad kartais ir jam nekliutų, pranešė apie tai savo vyresnybei. Pajutęs važiuojant revizorių, Baškirovas paštalijono akyse išėmė iš kasos visus pinigus, sudėjo į konvertą ir padavė sunui paslėpti, sakydamas: "Aš ar šiaip ar taip esu prapuolęs, jųs turėsite kuo gyventi. "Paštalijonas, visa tai matydamas, nubėgo pas uredninką prašyti pagelbos. Tuo tarpu viršininko sunus užsikabinęs šaudyklę, išlėkė su pinigais į Rimaisų sodžių. Uredninkas nusivijo, bet jau sutiko jį grįštant iš Rimaisų. Uredninkas ėmė ieškoti ir surado Rimaisuose pas Juškevičių daugiau negu 2500 rublių. Paskui revizija patyrė, jog kasoje truksta apie 7 tukstančius rublių, bet tikro skaičiaus, kiek išviso pinigų išaikvota, dar nėra žinios, nes pinigai, kurie eina iš Amerikos, užrašomi knygose tik Ramygaloje, o tos knygos visai nebuvo vedamos. Girdėti žmones kalbant, kad tas negavęs 1000 rublių, tas 500 ir t.., nors jų pinigai išsiųsti iš Amerikos esą jau apie pusę metų... Viršininką areštavo, paštalijoną atstatė nuo vietos.

F. Ruščicas, žinomas lenkų dailininkas, nuo kelių metų apsigyvenęs Vilniuje, gavo neseniai pakvietimą iš Krokuvo dailės akademijos rektoriaus buti dailės profesorium toje akademijoje Tokį pakvietimą, kaip praneša "K. L.", Ruščicas gaunęs iš Krokuvo jau antrą syki, tečiau ir pirmiau ir dabar dailininkas atsisakęs, nes norįs darbuoties vien tik Vilniaus dailei.

Iš "Lietuvių Mokslo Draugijos". Visuotinis šių metų Mokslo Draugijos susirinkimas prasidės birželio 12 (25) dieną iš ryto.

Sulig šiol prisižadėjo referatus skaityti:

1) **Vydunas:** "Evoliucija ir Tikyba: a) Dabarties sąmonė ir tikyba; b) Evoliucijos laipsniai ir veiksniai; c) Žmogaus pažanga ir jos akstinai; d) Pavienis žmogus ir draugija atsižvelgiant į tikybą".

2) **Kun. M. Gustaitis:** "Kun. Antanas Tatarė, pirmutinis musų švietėjas Suvalkų gubernijoje".

3) **Kun. J. Žiogas.** "Narkunų, Radyšių ir Mičiunių kaimų kapinės".

4) **Sofija Čiurlionienė:** "D-ras Vincas Pietaris".

5) **A. Janulaitis:** "Lietuvos dvarininkų ir žydų santykiai XIX metašimčio pradžioje".

6) **Kun. P. Kemešis:** "Lietuvos vartotojų draugijos".

7) **D-ras P. Avišonis:** "Aklybė ir trachoma Lietuvoje".

8) **J. Krikščiunas:** "Mutacijos (De Frieso) ir variacijos (Darvino) evoliucijos teorijose ir kokį svarbumą turi tos teorijos agronomijoje".

Visų kitų inteligentų, kurie norėtų referatus skaityti visuotiniame M. Draug. susirinkime, prašoma veikiaus apie tai duot žinią Draugijon (Vilnius, Lydos gat. No. 7) ir atsiųsti savo referatus arba nors jų konspektus.

L. M. Draugijos Komitetas.

Naujas gubernatorius. Šiomis dienomis buvo atvažiavęs Vilniun Kauno gubernatorius Veriovkinas, kuris, kaip rašėme, esąs skiriamas Vilniaus gubernatorium. Veriovkinas apsilankęs pas vice-gubernatorių Podiakonovą. Girdėt, kad Veriovkinas busiąs galutinai paskirtas Vilniaus gubernatorium gegužės 15 dieną.

A. A. Struve ir Prusas. 3 geg. mėn. d. Anglijoje mirė žinomas lenkų filosofas H. Struve. Gimė 1840 m. Kališo gub., baigė mokslus Vokietijoje, paskui buvo 40 metų filosofijos prof. Varšuvos universitete. Į senatvę išsigabeno Anglijon. Rašė lenkiškai ir rusiškai. Svarbiausi jo veikalai "Kritikos įžanga į filosofiją", "Logika", "Apie sielos buvimą", "Dviejų pasaulių sintezis" ir kiti. H. Struve priderėjo prie filosofų idealistų. Jis darbavosi kaip tik tuo metu, kada Lenkijoj buvo inėjęs madon pozitivizmas, materijalizmas, darvinizmas. Kada Svientochovskis ir kiti pozitivistai laikraštijoje skelbė naujus obalsius, kvietė kovon su klerikalais, H. Struve ramiai jau iš universiteto katedros kėlė balsą, kad yra Dievas, nemirtinga siela ir amžinas gyvenimas.

Lenkija sekmadienį nustojo garsaus rašytojo: mirė žinomasis Boleslovas Prusas arba tikruoju vardu—Aleksandras Glovackis. Nabašninkas mirė 65 metų. Dirbo plunksna 40 metų. Prirašė daug svarbių veikalų, kaip antai "Placowka", "Laika", "Emancypantki", "Faraon", "Vaikai" ir pasakutinis veikalas dar nepabaigtas "Permainos". B. Prusas pasižymėjo ne tik apysakų rašytoju, bet ir garsiu publicistu. Ypač jo buvo svarbios "Kur. Warszawski" savaitinės kronikos, paskui jo buvo rašoma į "Kur. Codz." ir "Tyg. Illustrowany". Bol. Prusas baigė augštąjį mokslą Varšuvoje: mokės matematikos ir gamtos mokslus. Jo universiteto draugais buvo žinomi lenkų rašytojai H. Sienkevičius, Al. Svientochovskis, P. Chmielovskis, J. Ochorovičius. Savo veikaluose rodė didelę užuojautą vargšams, buvo darbo apaštalu. Priderėjo savo laiku prie pažangiųjų lenkų vadovų, bet paskutiniu metu nuo jų nutolo: ėmė ginti kunigus, buvo linkęs į lenkų šovinizmą ir pasižymėjo apys. "Vaikai" savo užsipuolimu ant veikėjų laisvės metu.

Mikalojaus Kastanto Čiurlionies vardo dailės mokiniui stipendija. Žemiaus įvardintų Kauno lietuvių burelis yra sumanęs gražų darbą — įsteigti prie Lietuvių Dailės Draugijos velionies Mikalojaus Kastanto Čiurlionies vardo stipendiją, kuri butų duodama dailės mokiniui.

Dailės Draugijos Valdyba, pilnai pritardama šiam sumanymui, savo posėdyje balandžio 22 dieną š. m. nutarė įsteigti prie Dailės Draugijos tam tikrą fondą del šios stipendijos ir, kaipo pradžią šiam fondui, sudėti ant atskiros banko knygelės atsiųstus kauniečių 65 r. Šiuos pinigus sudėjo: d-ras Aleknа, F. Damijonaitis, Dauknis, Grigaliauskas, kun. Jankevičius, M. Yčas, Leonas, Lekeckas, p-lė Liorentaitė, kun. Olšauskis. Perekšlis, Radziukynas, Raupis, Samajauskas, d-ras Stonkus, kun. Turauskis ir Žilinskas. Vylimės, jog šiam gražiam sumanymui pritars musų visuomenė ir padės įsteigti taip reikalingą dailės mokiniams stipendiją nežmirštinojo Mikalojaus Kastanto Čiurlionies vardu.

Kaunas. "Daina" gegužės 27 (birž. 9) dieną taiso gegužinę. Tam tyčia pasamdytas garlaivis išplauks 2½ val. po piet į Kačerginę. Už dalyvavimą gegužinėje kiek vienas moka po 50 kap., mokiniai po 30 kap., vaikai iki 5 metu—veltui.

Lietuvių kalbos tyrinėtų. Mokslų akademijos rusų kalbos ir literaturos skyrius siunčia šią vasarą Kauno gubernijon lietuvių kalbos tarmėms tyrinėti privat-docentą N. Sokolovą.

Vabalninkas, Panev. ap. Nuo 1910 m. valdžia pas mus sausina balas—kasa didelius griovius, nuo 2 iki 3 sieksnių platumo. Dirba daugiausiai sentikiai ir latviai nuo Vitebsko. Atvažiuoja ir lietuviai, dažniausiai nuo Švenčionių ir Tauragnų, tik jie neilgai terimsta: padirbėję kelias dienas, sprunka namo, nes darbas sunkus ir uždarbis mažas. Geras darbininkas per dieną sunkiai dirbdams vos-ne-vos 1 rublį uždirba, nepratęs ir tiek negali. Todel nereikia šventai tikėti agentams, kurie važinėdami po Lietuvą prikalbinėja važiuoti prie to darbo, sakydami, kad per dieną galima uždirbti net po 3 rublius. Tauragnų parapijos žmonės, kurie, pagaišę kiek laiko, sugrįžo namo, kiti ir kelionei neužsidirbę.

"Vilt."

Kauno miesto senovės paminklas. Vokiečių architekturai ir skulpturai pašvęstas laikraštis "Neue Kunst in Altpreussen" ("Naujas dailės menas Senprusuose"), leidžiamas Karaliaučiuje, atspauzdino Kauno senovės namų pryšakio paveikslą, apie kuriuos kalbama, kad tai esą liekanos **kaži-kokių** senovės rumų. Tuose namuose prie Mikalojaus gatvės yra dabar cerkvinė mokyklėlė.

Profesorius E. Volteris. Peterburgo universiteto lietuvių latvių kalbų lektorius, kurs drauge užima mokslo akademijoje knygininko vietą, dabar jis yra tos akademijos siunčiamas Rygon nuimti fotografijas iš senovės istoriškų rusiškų aktų, paeinančių iš 13 ir 15 amžiaus ir Rygos muzėjuje besančių. Esama ten itin senų dokumentų, kaip pavyzdin: pirklybos susitarimai tarp Rygos ir Polocko, Smolensko, Naugardo ir t.t. Dalis jųjų parašyta baltarusių tarme. Tuos aktus buvo spauzdinusi caro archeologų komisija 1868 m., tačiau mokslo akademija randa reikalingu turėti tų dokumentų fotografijas. Profesorius Volteris tikisi pabaigtas šį darbą iki birželio mėn. pradžios ir tuomet ketina jis dar nukeliauti, vis mokslo akademijos siunčiamas, į Karaliaučių Prusuose ir nufotografuoti ten Lietuvos ir Žemaitijos kelių surašą (Wegverzeichnisse), kurs buvo 13 ir 14 amžiuje sustatytas vokiečių ordeno (kryžiuočių).

"Liet. Ž."

KELIONEJE.

(Feljetonėlis).

Prieš kelias dienas reikėjo man važiuoti iš Vilniaus į Raseinių apskritį.

Traukinys jau pradėjo judinties, ir kiekvienas ieško geresnės vietos; 3 klasės vagonas pilnas žmonių, mažų vaikų, visokių baldų.

Kelios žydų šeimynos keliauja į Ameriką. Patyloms kalba, "nach Amerika". Didesniosiose stotyse ateina bureliai atsisveikinti, verkia, aimanuoja; jaunos žydės net alpsta, paliekant senus tėvus, kurių gal jau nebeteks matyti.

Lig Radviliškiui musų lietuvių dar nematyti. Nuo Radviliškio įsėdo kelios merginos, gana turtingai apsitaisiusios; čerkesiniai sijonai, "madniai" siuti, aksomo sagutėmis papuošti, skarelės šilkinės. Daug visokių ryšių ryšelių: sėdos, dairosi, paklaustos, kur važiuojančios, sakosi į Liepojų, bet, matant, kad žydės stačiai apie Ameriką kalba, ir jos prisipažįsta, turinčios laivakortes per Liepojų į Ameriką. Gaila daros. Merginos jaunos, sveikos, raudonos, kaip rožės; ar metus, kitus pabuvusios fabrikoje, dideliame Amerikos mieste paliks jos tokios? Važiuojančios prie giminių, kurie joms rašę, kad darbai fabrikuose jau pradėję eiti.

Bet štai ir Šiauliai, man reikia išeiti, merginos atsisveikina, gailisi, kad nevažiuoju toliau, sako, kad, jei joms pirma apie tarnaičių vaitę daug važiuoja ant Taukęs, tai gal vietoj Amerikos į Vilnių butų važiavusios, nes už laivakortes turėsiančios pinigus grąžinti.

Šiauliai jau musų kraštas, vežikas kalba žemaitiškai; sudėjom daiktus, prieina koks vaikinas, klausia, ar toli diližanas; vežėjas atsako, tuoj pagrįšiąs, galėsiąs nuvežti. Bet, pasirodo, kad jie penki, eina pėsti, neša ryšukus, o didesnius daiktus vežasi sukrovę senam žydeliui į rogutes. Diližanas tik už 2 valandų turėjo išeiti, ir per tą laiką susipažinau su tais berniokais. Pasirodo, jie irgi važiuoja į Ameriką. Traukiniu atvažiavę nuo Panevėžio per Radviliškį, iš čia per Kelmę lig Prusų sienai diližanu; turi agento adresą, gyvenantį apie Skaudvilius; jis jau pristatysiąs ir parodysiąs, kur įsėsti Prusuose į traukinį. Keliauja į Bostoną, į fabrikas, turi Amerikoje giminių, kurie jiems atsiuntę laivakortes. Važiuojant diližanu, žiuri per langelį į gražius pušynus, pakalnes, sako, gaila jiems daros, gal jau nebematysią savo tėvynės. O delto važiuoja. Sako, maža tegalį čia uždirbti.

Konduktorius žydas pasakoja, kad emigrantų į Ameriką nuo Panevežio kas savaitę dagu važiuoja ant Tauragės, o kiek per Liepojų ir per kitas vietas...

O mes esame tik to liudno fakto liudininkais. Reiktų gal daugiau kun. Tumo paskaitų, daugiau atkinti apie [illegible] giau rupinties inteligentams, kad sustabdžius emigraciją.

U. S.

"Vilt."

KORESPONDENCIJOS

SO. BOSTON, MASS.

(Katalikų dienos).

Šiame laike męs pergyvenome dideles ir brangias dienas S.L.R.K.A. Seimo. Suvažiavo pas mus daugelis musų brolių lietuvių—katalikų iš plačios Amerikos. Kaikurie gal į šimtą dolerių kelionei išleido ir nesigailėjo. Iš to galima spręsti, kaip žmonės jaučia tokios organizacijos reikalingumą. Kaip patyrėme iš pranešimo Valdybos S.L.R.K.A. šįmet pusėtinai užaugo sąnarių skaičium ir turtu. Beabėjo netrukus pralenks visas kitas organizacijas ir taps (o gal jau ir tapo) "dideliausia lietuvių organizacija".

Seimas prasidėjo pamaldomis, kuriose dalyvavo Jo Eminencija Kardinolas O'Connell, Bostono Arcivyskupas. Tasai didis Bažnyčios kunigaikštis maloniai prakalbėjo į žmones skatindamas užlaikyti savo tikėjimą ir savo tautybę. Po pamaldų kalbėjosi su delegatais, kurie sveikino jį bučiuodami žiedą. Paskum prasidėjo Seimas, kurį smulkmeniškai aprašė tam tikri korespondentai. Aš čionai norėčiau išreikšti porą savo pastabų. Reikėtų, kad kiekvienas delegatas butų tikrai išrinktas kuopos žmogus. Tegul jis esti net iš kito miesto, iš kur arčiau Seiman nuvykti, bet žmonių pritarimas butinai reikalingas. Tuo tarpu šįmet kaikurie delegatai (k. v. iš Chicagos) atsivežė pilnus kišenius tuščių mandatų, kur įrašinėjo pirmą patiktą žmogų, by tik apsiimtų balsuoti pagal jų norą. Tokiu budu įėjo Seiman kai-kurie tvarkos gadintojai. Juos savoji kuopa atmetė, todėl jie negalėdami durimis seiman įeiti įsiveržė langu. — Antras dalykas, link laikraščių korespondentų. Aš pilnai pripažįstu, kad Seiman privalo buti leidžiami laikraštininkai, bet anaiptol ne profesijonališki šmeižikai. O tokių šmeižikų šįmet netruko. Jie pasinaudoję S.L.R.K.A. valdybos žmoniškumu, kad paskui purvais apdrebus musų brangią organizaciją. Prieš tokius Seimo durįs privalo buti uždarytos.

Seimininkas.

PITTSBURGH, PA.

Pasidarbavus kun. J. Vaišnorui, birž. 2 d. Esplene naujai įrengtoj pobažnytinėje svetainėje tapo atvaidinta gana puiki drama: "Ponas ir Mužykai". Reikia tik pasidžiaugti, jog Esplen'o artistų mėgėjų kuopelė nesnaudžia, bet darbuojasi ir drįsta statyti ant scenos tokį rimtą veikalą, kokiu yra "Ponas ir Mužykai". Tos kuopelės siela yra, galima sakyti, klebonas ir vargonininkas, kuris moka vikriai sukties netik ant scenos, bet sugeba ir chorą lavinti. Sudainuoti dvi dainelės: "Lietuva, tėvynė musų" ir "Lietuvos dievai" publikai labai patiko. Maža mergaitė gražiai padeklemavo Maironio eiles: "Užtrauksim, broliai, naują dainą". "Ponas ir Mužykai" vaidinta greičiau nuobodžiai, negu tobulai, tečiaus labai peikti negalima. Tiesa, kaikurie artistai kalbėjo labai tyliai, be jausmo, kas darė lošimą nuobodžiu ir ilgu, bet užtatai kiti atsižymėjo aiškia iškalba ir savo rolių atjautimu. Estetiško skonio nežadino pono Megerskio perdidelis didžiavimosi ir gyrimosi savo palaidunyste ir suvedžiojimu nekaltų kaimo mergelių, bet tai jau veikalo kaltė, o ne lošiko, kuris pono Megerskio rolę puikiai atliko. Gerą įspudį darė seno ponų Megerskių tarno ištikimumas ir dorumas. Vaidinimas prasitęsė iki pusei dvyliktos. Prisiėjo apleisti keletą dainų ir deklemacijų, kurios buvo tam vakarui priruoštos. Gaila. Dainos žmonėms labai patinka, tai vakarų papuošalas ir snaudulio priešas. Teatrališkos kuopelės, bei bureliai, turėtų gyvuoti kiekvienoje lietuvių kolonijoje. Kunigai, vargonininkai ir šiaip-jau inteligentai turėtų imti dalyvumą panašių ratelių suorganizavime ir palaikyme. Vietoje tarnauti Ragučiui, Bakchui, Venerai, arba mušti tuzą per kiauras naktis, geriaus sunaudoti savo spėkas ir išgales kulturingiems tikslams, savo viengenčių apšvietimui. Vietoje galvoti, kaip daugiaus privaisinus šliupukų, kaip daugiaus paskleidus "Keleivių", "Laisvių" ir kitokių šiukšlių, kaip sukėlus parapijose anarchiją, geriaus imti rankosna knygą, lirą, kaip sako, dainius Maironis. Butų geistina, idant teatrališkas burelis susitvertų ant South Side Pittsburgh'e. Reikėtų apie tai rimtai pagalvoti inteligentų kliubui, kuris ką tik užsimezgė Pittsburghe ir ne ketina buti panašus į kitus lietuvių kliubus uoliai garbinančius augščiau išvardintus dievaičius.

Gineitis.

WAUKEGANIEČIAI CHICAGOJ.

Kiekvienas uolus, su pasišventimu atliktas darbas atneša gerus vaisius. Waukegan'eė keletas metų atgal tarpe lietuvių buvo tiktai suirutė, betvarkė; bet kuomet skaitlius lietuvių pasididino, atsirado darbštesnių asmenų, tai dabar jau ir mes, waukeganiečiai, su pasididžiavimu galime sakyti, jog susilyginome su kitų, tiršėiaus apgyventų kolonijų lietuvaiais, kaip apsiėjimu, taip ir mokslu, nors, žinoma, kaip visur, taip ir čia yra išėmimų.

Kun. M. Krušas, gerai suprasdamas, kad vienintėlė ir geriausia proga išlavinti musų jaunuomenę stiprioj lietuviškoj katalikiškoj dvasioj yra parapijinės mokyklos, todėl, kaip įmanydamas stengiasi surinkti visų čionykščių lietuvių vaikučius į parapijos mokyklą, kurią ištisus praeitus metus lankė 200 mokinių, nežiurint į tat, jog čia parapija maža, sulyginant su nekurioms Chicagos ir kitų didelių miestų parapijomis. Tatai privertė statyti naują, didelę mokyklą, kurią jau dabar pradėta statyti, o kuri ateinantiems mokslo metams bus gatava.

Ko ir kaip čia vaikai yra lavinami, tai čikagiečiai turės gerą progą įsitikrinti pamatymu apie 30 jaunikaičių, atkeliavusių tam tyčia iš Waukegan'o su sava programa Šv. Jurgio svetainėj 16 d. birž. Čia to visko sumanytojų nebuvo tikslu pasirodyti čikagiečiams, taip kaip ir nebuvo tikslu pasipinigauti, kas gali buti kartais užmetama, bet buvo tikslu parodyti musų žmonėms, ko ir kaip gali išmokti vaikai, gerai sistematiškai užvestoj parapijos mokykloj visai trumpu laiku.

Programa bus netrumpa, bet įvairi ir užimanti. Be dvi veiksmio teatrėlio "Į Mokslą", kuris yra gana juokingas ir pamokinantis, bus dai nuojamos įvairiausios lietuviškos dainelės, k. t. "Aušt Aušrelė", "Trįs Seselės Žlugtą Skalbė", "Cigonėlis", "Ėjo Bobos Grybų Raut", "Oželis Kopustuose", "Spanga Kumelaitė", ir t.t. O juk nėra meilesnio daikto, kaip girdėti mažučių vaikučių balselius, kurio skamba iš jaunų, nekaltų krutinių. Programa prasidės 7 v. vakare.

Todėl labai butų linkėtina, kad visi čikagiečiai kuriems nors-kiek rupi musų tauta, apšvietimas ir pagerinimas ateinančios gentkartės, atsilankytų koskaitlingiausiai, o pamatę vaisius trumpo uolaus pasidarbavimo, paėmę pavyzdį tverty visi už to taip švento darbo — pagerinimo ir pakėlimo ant kaip galima augštesnio laipsnio musų parapijų mokyklų.

Mok. V. A. P. Greičius.

NORWOOD, MASS.

19 d. Gegužio atsiliko čia prakalbos, parengtos naujai susitvėrusios čia lietuvių parapijos. Žmonių prisirinko gan daug. Kalbėtojais buvo M. Ruseckas ir M. Norkunas iš Lawrence, J. Jarusevičia iš Walpole ir kun. K. Urbanavičia iš Lowell, Mass. Visų kalbos buvo apie parapijos reikalingumą ir jos naudą. Tatai, žinoma, musų cicilikučiams labai nepatiko. Atsibastęs į prakalbas cicilikų organizatorius M. Š., gerai rudžio įsitraukęs, norėjo pakelt maištą su savo sėbrais, nes, esą, negalima prakalbų laikyt, jei kas neturi čarterio... Maršalka buvo priverstas pašaukti policmoną. Atėjus tvarkdariui, cicilikai turėjo nutilti. Žmonėms prakalbos patiko.

1 d. birželio musų cicilikučiai parsikvietė iš Brooklyno Perkuną. Apgarsinimuose apskelbė, kad tas žmogus papasakos ko da niekas niekad nėra girdėjęs, tat žmonių prisirinko diktai. Tiesa, tas žmogelis plepėjo net 4 valandas be paliovos, kas ant galo liežiuvio užėjo: plepė neskaityti laikraščių: "Draugo", "Žvaigždės", "Vien. Lietuvninkų", o labiausiai užsipuolė ant "V. L." redaktoriaus, pludo jį, kaip galėjo išvadino jį visokiais vardais. Išsipludęs, paprašė kad jam sumestų aukų kelionei. Sumesta 4 dol.

Darbai eina gerai.

Letunėlis.

LYNN, MASS.

Šiame miestelyje yra apie 100 lietuviškų šeimynų. Savos bažnyčios neturime. Dauguma eina lenkų bažnyčion, kiti Bostonan ir į Cambridge, o kaikurie visai niekur. Darbai pusėtinai eina garbarnėse ir elektrinėse dirbtuvėse, tik batų dirbtuvė beveik mėnesis laiko kaip nedirba. Lietuviai neblogiau siai elgtųsi, jei Bostono paklydėliai jų neklaidintų savo pliovonėmis ir kvailais cicilikiškais raštais. Katalikai nesusipratę, ima [illegible]

leidžiamus "Keleivius", moka už tai pinigą ir tokiu budu padeda platinties bedievystei ir ištvirkimui tarpe musų brolių. Vyrai, susipraskime ir uždarykime savo grinčių duris prieš bedievių laikraščius! **X.**

St. Bonaventure, N. Y.

Šiais metais Šv. Bonaventuros seminarijoje ir kolegijoje lietuvių iš viso randasi aštuoni. Keturi jųjų baigia antrąjį filosofijos kursą, du pirmąjį. Kiti gi kolegijos kursą.

Šiomis dienomis Šv. Bonaventuros bažnyčioje buvo surengtas bažnytinis koncertas iš priežasties pašventinimo naujų vargonų birželio 5 d. 1912, pusę aštuonių vakare ir tęsėsi iki po 10-tai nakties. Bažnyčia buvo pilna prisirinkusiųjų svečių.

Pašventinimo priedermes atliko pranciškonas Švenčiausio Vardo provincijos provincijonalas kun. Anzelmas Kennedy, O. F. M.

Sekanti buvo programa:

1. (a) Triumphal March
Paul Wachs
(b) Eleventh Nocturne
Frederick Chopin
Atliko prof. Pov. Zupaneck
2. "Qui vult post me venire"
P. Pirebattista, O. F. M.
Atliko Fr. Stephen, O. T. M. ir p. H. Schwanekamp
Akomp. prof. R. Zupaneck
3. (a) Prelude and Fugue on B-a-c-h Johann Seb. Bach
(perrašė del vargonų Kasparas P. Koch)
(b) Evensong
Edward F. Jonhston
(c) Fantasia 'The Storm'
Jacques Lemmens
Atliko Kasparas P. Koch miesto varg., Pittsburg, Pa.
4. "Salve Regina"
Dudley Buch
Atliko Harry A. Simpson
Akom. prof. R. Zupaneck.
5. (a) Spring Song
Felix Mendelssohn
(b) Postlude in E Flat
F. Abernethy
Atliko prof. R. Zupaneck
6. "Panis Angelicus"
C. Casciolini
A capella
Fr. Stephen, O. F. M., pp. Caufield su Schwanekamp
7. (a) Communion
Edward Batiste
(b) Toccata
Theodore Dubois
Atliko Kasparas P. Koch
Pamokslas kun. Vincento Kelly, O. F. M.
Šv. Sakramento įstatymas
"Adoro te devote"
Gregorioniškas g.
"Tantum Ergo W. A. Smith
Seminarijos choras
Holy God Traditional.
Seminarijos choras.

Šv. Bonaventuros Seminarijos ir kolegijos mokslaeiviai išvažiuos vakacijosna birželio 19 d. 1912.

Visiems lietuviams išvažiuojantiems dyklaikin linkiame linksmiausiai praleisti vakacijas, bet primename taipogi, idant nepamirštų šiuo tuo pasidarbuoti lietuvių labui ir tėvynės naudai, — ir idant su atgavinta dvasia sugrįžę vėlei pradėtų savo uždavinį išsirinktame pašaukime. **A. Tam-as.**

LIETUVIAI ARGENTINOJE.

Pasak "Liet. Žinių" korespondento Argentinoje (Pietų Amerikoje) randasi nemažas burys lietuvių. Nuo gruodžio 25 d. 1910 m. gyvuojanti ten "Argentinos Lietuvių Vienybės Draugija", turinti 23 narius. Bal. 18 d. draugija svarstė susirinkime įvairius dalykus, tame skaičiuje ir bažnyčios reikalą.

Darbai apmokami pusėtinai. Daugiausiai gauną šaltakalviai, dailydės ir staliai. Prasto darbininko darbas sunkus, žemai apmokamas, valgymas menkas.

"V. L." korespondentas, p. A. Eržvilkietis, rašo, kad Buenos Ayres'o lietuvių draugija "Diegas" vis puolanti žemyn ir žemyn. Tennykščiai lietuviai net nei vakaro surengti neįstengia, nes nėra atsakomų žmonių. Vakarus pirmiau vesdavęs p. P. Uoselis, bet jis šįmet atsisakė nuo vakaro įrengimo, nes važiuojąs į Braziliją.

"Diego" draugija bal. 14 d. turėjo susirinkimą ir daug kalbėjo apie įkurimą kooperacijos draugijos. Keli nariai sudėjo ir pinigų, pirkdami draugijos akcijas.

"Viltis".

Iš Miestų ir Miestelių.

Pittston, Pa. Pasimirė čia Ona Kašubienė amžiuje 53 metų. Palaidota be bažnytinių apeigų šalia savo vyro, Motiejaus, Odd Fellows kapinėse.

Brooklyn, N. Y. Birželio 3 d. buvo prakalbos S. L. A. 27-ojo seimo. Pirmininkavo p. Liutkauskas. Žmonių susirinko nedaug, apie 300. Pirmas kalbėjo p. F. Živatkauskas, S.L.A. prezidentas. Apgailestavo, kad kaikurie žmonės vietoje gerinti Susiv. bandė jį sugriauti. Tiesa, sugriauti nepasisekė, bet užtai, esą, pasinaudojo vaidais Katalikų Susivienijimas, kursai auga ir tarpsta, nes mes, girdi, pešamės tarp savęs.

P. Živatkauskas jau antru sykiu šįmet skundžiasi Brooklyne, buk S.L.R.K.A. naudojasi S.L.A. Ne, Katalikų Susivienijimas nesinaudoje nei cicilikais nei laisvamaniais, jis veda kruvon vien katalikus.

Antru kalbėtoju buvo advokatas F. Bradčiulis iš Chicago. Išrodinėjo naudingumą priderėjimo į S.L.A.

Po to dvi mažutės mergaitės dailiai padeklemavo "Vargdienį ir Gamtą".

Trečias kalbėjo p. A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass. Kvietė merginas ir vyrus rašyties į Susiv. Vienybėje, girdi, galėtumime šelpti beturčius ir moksleivius, pakeltumime tautą.

Prakalbos užsibaigė deklamacija. **F. Povilonis.**

Norwood, Mass. Buvo čia p. Perkuno (jį "V. L." pavadino andai "nesveiku žmogum") prakalbos. Tapo pagarsinta, kad jis yra garsiausias kalbėtojas visame pasaulyje. Nuėjome pasiklausyti to virš žmogio ir — apsigavome. P. Perkunas perkunavo ant bažnyčios, kunigų, pasnikų, išpažinties ir kitokių šventenybių — žodžiu, pripasakojo tokios košės, kokia cicilikai vaišina savo klausytojus jau seniai—seniai. Liepė skaityti tik cicilikų organus.

Kl. Sp.

REIKALAUJU

Gero vargonininko, o alga vidutinė.

Kun. J. Šeštokas,
7 Vandam st.,
New York, N. Y.

VINCO BIŽIUKO EKZEKUCIJA ATIDĖTA.

Visai netikėtai gubernatorius Tener atidėjo Vinco Bižiuko (iš Kingstono) ekzekuciją nuo 20 d. birželio lig 25 d. liepos, kuris dabar yra Scrantono pavietiniame kalėjime. Net ir Bižiuko advokatai apie tokį atidėjimą nieko nežinojo, kadangi jų paduotą prašymą Board of Pardon tarybai, kad Bižiuko mirties bausmę permainytų amžinu kalėjimu, taryba atmetė. Toks gubernatoriaus įsikišimas duoda vilti, kad Vincas Bižiukas gali išsigelbėti nuo mirties. Manoma, kad gubern. Tener paskirs gydytojus galutinai ištirti V. Bižiuko protišką stovį, nes ir ištikro jo protiškas padėjimas nėra tvirtas. Vincas kalėjime užsilaiko ramiai. Pastaru laiku jis buvo pradėjęs rengties prie mirties. Nuolat kalbėdavo poterius ir skaitydavo maldas. Matomai, jaunas Vincukas suprato svarbą papildytos nuodėmės. Tatai stengėsi, kiek įgalėdamas, perprašyti Augščiausį už savo blogą darbą. Pagalios, jis pradėjo maldauti kalėjimo užveizdos, kad jam leistų pasimatyti su motina. Valdžia ant to sutiko. Bet Vinco tėvai yra taip biedni, kad jie neturi kuo maitinties, todel ne turėjo už ką motina nei į Scrantoną nuvažiuoti aplankytų savo nelaimingo sunaus. Tečiau valdžia padarė ir tą malonę — suteikė motinai pinigus kelionei į Scrantoną. Ir tas davė progą Vincui pasimatyti su motina.

Kad Vincas nedaug bemąsto apie savo gyvenimą parodo ir tai, kad pranešus jam, kad jo ekzekucija likosi atidėta lig 25 d. liepos mėn., jis mažai tuo žingeidavosi, pasakė tik "all right" (gerai), ir nuėjo į savo kamarą. Išrodytų, kad tai lyg briežiuko vertę teturėtų.

Nors Vincas papildė žmogžudystę, tai-gi užsitraukė prieš save sunkią atsakomybę netik prieš valstybės teismą, bet karčiai prasikalto ir prieš Dievą, savo tikrąjį Tėvą. Tečiau vis delto reikia linkėti, kad Vincas galėtų išvengti baisios kartuvių mirties. Viena, kad Vincas silpnos valios, menkai išlavinto proto, o antra, jis dar visai jaunas, rodos, neturįs pilnai 18 metų. Del to reikia tikėties, kad Vincas da gali suaugti, subręsti, o tada supratęs savo praeitės blogus darbus, pradėti visai naują, dorą gyvenimą, atsidavęs Dievo valiai, kad ir tarp kalėjimo sienų. Reikia pridėti ir tai, kad nuo mirties kartais išsisuka daug didesni, bet turintįs įtekmingus draugus, nedorėliai.

Birž. 19 d. vėl susirinks Pennsylvanijos valstijos Board of Pardons taryba, kuri gal antru kartu svarstys apie Bižiuko mirties pakeitimą amžinu kalėjimu arba pasiųs jį į silpnapročių ligonbutį. Duok Dieve! Nes tokios permainos gal ir Vinco tėvams nors bent truputį sumažintų jų širdgielą.

Linelis.

VARGONININKAS.

Pajieškau vietos. Kuriam iš gerbiamų klebonų bučiau reikalingas — tad meldžiu rašyt sekančiu antrašu:

Jos. Zujus,
500 Broadway,
Bayonne, N. J.

ŽINIOS IŠ AMERIKOS

Kalinių demonstracijos.

Santa Quentin, Cal. Birž. 9. — Kada apie 1900 kalinių susirinko prie pietų, del ko tai neužganėdinti, pakėlė kačių alasą, kuris galop virto tikra demonstracija prieš kalėjimo užveizdas. Trįs šimtai įniršusių kalinių pradėjo svaidyti torielkas, net panaudojo sunkius virtuvės puodus. Kalėjimo valdžia griebėsi visų įmonių suvaldyti demonstrantus. Likosi paleistas iš dudų karštas garas, kuris daug kalinių pavojingai apiplikino. Pagalios atsiėjo ir šautuvų griebties. Sumišime vienas kalinis, H. L. Lynwood likosi mirtin užmuštas ir keletas sunkiai pažeistų. Tečiau maištą vis-gi pasisekė numalšinti ir kaliniai sugrįžo į savo kamaras. Bet lig vidurnakčiui jie vis užsilaikė neramiai, kol pagalios, suvargę, sumigo.

Gavo medalį nuo karaliaus.

Wilmington, Del. Birž. 8. — Čia gyvenąs italas, Gisianni Castaldi, neseniai gavo nuo Italijos karaliaus sidabrinį medalį ir diplomą už didvyrystę laike žemės drebėjimo Messinoje gruodžio 28 d. 1908 m.

Tuo laiku Castaldis tarnavo ant Italijos šarvuočio "Pemotte", kuris tą naktį, kada ištiko katastrofa, stovėjo Messinos prieplaukoje, ir didvyriškai su pasišventimu gelbėjo nelaimėn patekusius vyrus, moteris ir vaikus, paimdamas juos ant laivo.

Straikieriai skundžia policiją.

Clinton, Mass. Birž. 9. — Vietiniai straikuojantįs graikai buvo padavę teisėjui O. L. Stone'ui skundą prieš Clintono policijos barbariškumą ir leidimą pilnų šuvių į straikierius, kurie pametė darbą Lancaster Bingham dirbtuvėse. Tečiau teisėjas Stone'as straikierių skundą atmetė ir išteisino policiją. Nubaudė tik vieną policijantą, Hugh Cromie, kuris bereikalo šaudė į žmones.

Obuoliai be sėklų.

Georgetown, Del. Birž. 9. — Sodininkas Frank Rodgers padarė pasekmingus bandymus išauginime bevaisių obuolių, kurie neturės jokių grudų nei kaulų, tai-gi valgant nieko nereiks numesti šalin. Rodgers dabar turi dvi toki obeli, kurios išduoda tokius vaisius, jis tikisi greitu laiku tokių obelių ir daugiau priveisti.

Tramvajus nupuolė nuo vėžių. — Daug žmonių sužeidė.

Elektrikinis tramvajus išvažiavus iš Wilkes-Barre'ų į Harvey's ežerą nupuolė nuo vėžių ir sužeidė nemažai žmonių, keletą net labai pavojingai. Spėjama, kad tramvajų nubloškė nuo vėžių padėta kokių neišmintingų "štukorių" plyta. Tečiau nelaimėje niekas nebuvo užmušta.

Apgynėjas buvo apskųstas, buk papirko liudininką. Jis prie to prisipažino.

— Kaip! — suriko teisėjas. — Tamsta esi apgynėju ir sakai papirkęs liudininką!

— Taip, — atsakė patronas, — bet aš jį papirkau, kad pasakytų teisybę. Anoji pusė jį papirko, kad pameluotų.

ĮDOMIOS ŽINUTĖS.

1,097 daigtai skilvyje. Kalifornijos mieste Sakramento šiomis dienomis padaryta merginai Letitiai Miller operacija, kad pašalinus iš jos skilvio nereikalingus daigtus, daugiausia metalinius. Išimta 1,097 daigtai. Ligonė sveiksta. Jos skilvyje surasta šitokie "artikulai"; 108 dratinės špilkos plaukams laikyti, 55 atdaros dvilinkos špilkos, 21 sulaužtų plieninių špilkų, 5 slyvų kaulukai, 23 sagutės (guzikai), 3 apikaklių sagutės, 13 vinių, 3 šriubų galvutės, 40 trumpų plokščiomis galvukėmis vinių, 1 užlenkta vinis, 5 šmotai sulaužtų arbatinių šaukštelių, 425 šmotai sulaužytų špilkų plaukams laikyti, 1 styga (struna), 1 galas siulo, 104 metaliniai šmoteliai nežinia nuo ko; 9 šmotai šukų, 280 mažų plieninių špilkų. Čiela krautuvė skilvyje!

Kiek reikia pragyvenimui. Vienas Columbia Universiteto studentas rašo į "Times", kokiu budu galima pigiai pragyventi. Jis perkąs sau miltus ir pats kepąs duoną, savaitę laiko pragyvenąs už pusantro dolerio. Štai jo rokunda už savaitę nuo 5 iki 12 d. gegužės: sviestas—10c., miltai—20c., cukrus—10c., mėsa—18c., kiaušiniai—30c., suris—12c., pienas—8c., "pains"—10c., "ice cream"—5c., pomidorai (tomatoe)—10c., "baking powder", druska, taukai ir t.t.—8c., arbata—4c., viso labo—$1.45. Kas žino, ar ponui studentui butų užtekę to maisto, jai jam butų reikėję padirbti, leiskime sau, kasyklose. **"Tėv."**

Pametė Socialistus. Crawford J. Walker, vienas įkurėjų Socialistų Partijos Troy, N. Y., apleido socialistų eiles. Išstodymas iš partijos, Walker pasakė, kad geras socialistas negali buti krikščionim. Troy'aus socialistai išrinko spaudos komitetą, kursai apsiėmė cenzuruoti socialistų išsitarimus. Walker nenorėjo pripažinti ant saves cenzuros, kritikavo Troy'aus socialistų vadą Nugent'ą už netikusiai vestus ginčus su Mgr. J. Walsh'u, šv. Petro bažnyčios klebonu. Galop pametė senus "draugus".

Vienas didžiausiųjų Anglijos valstijos vyrų, lordas Roseberry, iš mažų dienų troško vien trijų daiktų: (1) vesti turingiausią Anglijos nuotaką, (2) tapti Anglijos premieru, ir (3) laimėti arklių lenktynėse, vadinamose "Derby". Visi trįs troškimai įvyko: jis vedė Hanną Rotschild'iutę 1878 m., tapo premieru 1894 m., ir jo arklys "Ladas" laimėjo lenktynes 6 d. birželio 1894 m.

Naujausiuose rinkimuose Austrijos sostinėje, Vienoje, laimėjo katalikų partija, vadinanti save Krikščionimis Socialistais. Miesto tarybon išrinkta: 126 krikščionįs socialistai, 20 liberalų, 10 socialistų ir 2 nepriklausomu kataliku.

New Yorko gatvinių dulkių analiza parodo, kad ten yra 12% sutrinto gumo.

Louisvillės "Curier Journel" juokiasi iš "hobble skirts". Sako, kad moterįs dėvėdamos "pančiojamus sijonus" vietoj vieno žingsnio, priverstos žengti du; delto dvigubai daugiau nuplėšia čeverykų.

Kynijos mokyklose vaikai sėdi nusigrįžę užpakaliu į mokytojus.

1911 metais Anglijoje buvo 10 apsivedimų ant kiekvieno 1000 gyventojų.

Bostono gydytojas, Dr. Putnam, pataria tėvams vasaros laiku leisti vaikus bėginėti basiems.

ŽINIOS IŠ VISUR.

Mirė pirmosios dumos atstovas, M. Petrunkevičius, vienas kadėtų partijos įsteigėjų. Tai buvo žymus vyras.

¶ **Pats prašė atskirti nuo cerkvės.** Prieš du mėnesiu Peterburgo universiteto profeosrius akademikas Markovas padavė prašymą sinodan atskirti jį nuo stačiatikių bažnyčios, kadangi jis nepripažįstąs stačiatikių tikėjimo tiesų. Sinodas jį atskyrė.

Senatas išaiškino, kad žydai, išėję augštesnes mokyklas, naudojasi teisėmis nuolatos gyventi visose Rusijos Imperijos gubernijose ir apygardose, nežiurint į jų užsiėmimą.

Varšava. Teismo rumuose antru kartu prasidėjo Jo Eksc. Vyskupo Ruškevičiaus byla.

Sevastapolis. Išėjo oru lakstymo mokyklą 15 apicierių ir 3 unter-apicieriai.

¶ **Revizija** Senatoriui Manuchinui pavedė padaryti reviziją del sušaudymo ligi 200 darbininkų Lenos kasyklose. Revizorius peržiurės visą Lenos kasyklų valdybos ir administracijos tvarką. Taippat siunčia Lenos kasyklosna savo komisiją Valstybės Dūma. Revizija galutinai išaiškįs, ar turėjo kokias teises rotmistras Treščenkovas liepti kareiviams šaudyti į darbininkų minią.

Peterburgas. Karo ministerio padėjėju, vieton generolo Polivanovo, paskirtas inžinierių generolas-inspektorius Vernanderis.

Javai Rusijoje auga neblogai. Tikimasi derliaus augštesnio, negu vidutinio.

¶ **Brussells, Belgija.** Birž. 3. — Socialistai sukėlė dideles riaušes. Daug likosi sužeistų ir mirtin užmuštų.

¶ **Džuma siaučia.** Uralo aplinkinėse vėl pradėjo siausti džuma. Daug žmonių miršta.

¶ **Tunelis po pelkėmis.** Venecijoje, Italijoje, ketinama pravesti iš miesto tunelį po pelkėmis. Venecija, kaip žinoma, guli ant pelkių ir privažiavimas prie jos yra sunkus. Tunelis atsieis $2.500.000 ir bus pustrečios angliškos mylios ilgas.

Ryga. Sustreikavo darbininkai fabrikuose "Feniks". Visos dirbtuvės uždarytos.

¶ **Berlinas.** Apšvietos taryba svarstydama Vokietijos apšvietos dalykus užsienyje nutarė dauginti savo mokyklų skaitlių Rusijoje. Ketinama steigti vokiškas mokyklas Odesoje, kad sustiprinti čia vokišką dvasią. Vokietija savo mokykloms užsienyje kasmetą duoda 1 milijoną markių.

¶ **Peterburgas.** Nuo š. m. birželio 18 d. žadama sulyginti mokestį telegramoms, siunčiamoms į Rusijai prigulinčias Azijoje šalis su mokesčiais kaip ir pačioje Rusijoje.

¶ **Socialistų dienraštis.** "The Cal" New Yorke nori numušti savo kainą iki vienam centui. Tam tikslui jo leidėjai atsišaukė į socialistus, kad sumestų reikalingus dienraščio papiginimui pinigus.

¶ **Užsimušė du orlaivininkai. Mourmelon, Francija.** Birž. 9. — Darydamas demonstracijas su orlaiviu, garsus prancuzų orlaivininkas Kimmerlingas, nužudė orlaivio kontrolę ir puldamas užsimušė. Užsimušė ir inžinierius Bonnet, kuris buvo Kimmerlingo pasažierium.

ASTRONOMAS PAGELBĖJO.

Pirm dvejų metų Omahoje, Nebr., buvo teisiamas vyras už mėginimą sudraskyti vieno politikieriaus namus su dinamitu. Dinamitą rasta prie durių valizoje geg. 22 d. dešimtimis minutų prieš 3 popiet. Prieš apkaltintąjį stojo dvi mergaitės, kurios pasisakė, mačiusios aną vyrą su valiza netoli nuo politikieriaus namų tą dieną popiet. Jos pačios tuomet grįžusios namo iš nedėldienio mokyklos. Tų mergaičių liudijimas buvo tvirčiausiu prirodymu, jog teisiamasis buvo dinamito padėjėju. Apkaltintojo advokatas susekė fotografiją anų dviejų mergaičių. Jos buvo nuimtos tą pačią dieną stovinčios pas bažnyčią, kurioje jos lankė nedėldienio mokyklą. Ant fotografijos buvo aiškiai atmuštas šešėlis, puoląs nuo bažnyčios ant žemės. Advokatui atėjo laiminga mintis — susekti iš fotografijos tikrąjį laiką fotografijos numušimo. Jis kreipėsi prie Creighton'o universitatės prof. W. Rigge, kuris yra žinomu jezuitu astronomu. Kun. Rigge labai lengvai susekė, jog fotografija tapo numušta 22½ minutų po 3, vadinasi daugiau, kaip pusadyniu vėliau, nekaip tapo rastas dinamitas, kitaip tariant, kuomet dinamitas tapo atidengtas, mergaitės buvo bažnyčioje ir, žinoma, negalėjo matyti žmogaus, kurs padėjo dinamitą. Nors prirodymas buvo mokslingas ir aiškus, tečiau prisiekdintieji atrado teisiamąjį vyrą kaltu.

Tapo paduota apeliacija į augštesnįjį teismą. Augštesnysis teismas atrado fotografiją svarbiu dokumentu ir paliepė bylą išnagrinėti iš naujo. Stojus teisman antru kartu, prokuroras atsisakė varyti bylą, nes rado fotografiją prirodymu, jog mergaitės negalėjo matyti dinamito padėjėjo. Kaltinamasis tapo paleistas.

Praėjo dveji metai. Šįmet 22 d. gegužio kun. Rigge's mokiniai pasiėmė fotografistą ir numušė bažnyčią 22½ minutų po 3 popiet. nuimta 3:21½ geg. 22 d. 1910 m. ir 3:21½ geg. 22 d. 1912 rodė lygiai tą pati šešėli.

Astronomas išgelbėjo iš kalėjimo nekaltą žmogų.

DRAUGAS
(THE FRIEND)
Katalikiškas Laikraštis
Pašvęstas Amerikos Lietuvių Katalikų Reikalams.
— Organas S. L. R. K. A. —
Išeina iš Wilkes-Barre, Pa., kas ketvirtadienis.

Visas korespondencijas, raštus, pinigus už prenumeratą, darbus ar apgarsinimus visada reikia siųsti šiuo adresu:

"DRAUGAS"
314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmesti visus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno pusiapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popieros nėra ko gailėties, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiomis raidėmis, redakcijai labai dažnai prisieina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiame numeryje, rankraštis reikia pristatyti spaustuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradieryje (utarninke).

Socialistų Konvencija.

Kuomet visas pasaulis beveik kvapą užėmęs laukia republikonų ir demokratų konvencijų (Chicagoje ir Baltimorėje) Socialistų partija jau atliko savąjį suvažiavimą Indianapolis'e, Ind. Suvažiavo netoli 30 delegatų, atstovaujančių 130,000 suorganizuotų socialistų ir priartinamai pusantro milijono balsuotojų. Kandidatu į prezidentus pastatytas Eugene Debs — tas pats, ką viešai Kristų pavadino "Galilėjos valkata" (taip!) ir užtarė už Maksimą Gorkiji (šis rašytojas buvo atvažiavęs į Ameriką su svetima pačia, kurią tečiau buvo apskelbęs savaja moterim) ir George H. Herron'ą (šis protestonų pastorius pametė savo pačią su penketu vaikų ir vedė turtingą numylėtinę), parodydamas tokiu budu, jog yra laisvosios meilės garbintoju. Kandidatu į vice prezidentus apšauktas buvusis Milwaukee's majoras Emil Seidel.

Konvencijoje daug barnių tikėtasi, pakėlus klausimą apie "tiesioginį veikimą", "sabotažą" ir piktadarybes, bet viskas nuėjo švelniai. Diduma dviejų balsų prieš vieną nutarta, išmesti iš partijos šalininkus "nedorų darbų, sabotažo ir kitokių prievartos įrankių". Morris Hillquit pasakė: "Bukime dori, bukime teisingi! Jeigu tarp socialistų nebutų šitokių darbų šalininkų, męs nešnekėtumime apie juos šioje valandoje. Mums ėmė trisdešimts penkeris metus, kol pasiekėme vietą, kurioje dabar stovime. Kapitalizmas negali sulaikyti musų nuo žengimo paakiui. Tiktai musų nesumanųs draugai tegali sustabdyti šitą judėjimą".

Darbininkų unijų santykiai su socialistais tapo išrišti taip, kad nutarta, idant kiekvienas socialistas priderėtų į unijas ir bandytų perversti jas į socializmo pusę. Mat norima tokiu budu iš unijų padaryti ekonominį socializmo sparną, kuomet pati partija taps politišku unijų sparnu. Dėl tos pačios priežasties paraginta moteris rišties į darbininkų sąjungas, nes tokiu keliu jos taps suorganizuotos į Socialistų Partiją. Iš to pasirodo, jog socialistai nori visą darbininkų judėjimą paimti savo globon.

Ir kitataučių neužmiršta, ir jų literatura užsiinteresuota. Kaip tik ateivis išlipa ant Amerikos kranto, tuojau socialistai atkreipia į jį savo domą. Pačiame New Yorke eina socialistų laikraščiai penkiolika įvairių svetimų kalbų. Visoje Amerikoje eina 50 socialistų laikraščių svetimomis kalbomis. Daugelis jųjų pasirodo didesniais neprieteliais tikėjimo ir bažnyčios, nekaip angliški organai.

Tikėjimo klausimo visai nei nejudinta. Atviras ir begėdiškas socialistų spaudos priešingumas apreikštaijai tikybai, bažnyčiai ir kunigijai parodo, jog socialistai yra jau išrišę tą klausimą, da-gi taip, kad tapo pripažinta, jog reikia kovoti prieš tikėjimą ir bažnyčią. Iš to pasirodo, jog geras katalikas neprivalo draugauti su socialistais.

Moterių klausimas buvo judinamas nuolatos. Pareikalauta moterims lygių teisių su vyrais balsavimuose. Moterims pavesta ypatingai platinimas socialistų literaturos. "Jaunimo Socialistų Federacija" (turi apie 800 klubų) susilaukė ypatingos globos ir parėmimo nuo Socialistų Partijos. Nutarta platinti kuostropiausiai socialistų idėjas tarp jaunimo. Neužmiršta nei moterių mokytojų. Ir jos bus prileidžiamos prie Markso mokslo paslapčių.

O kas padaryta su farmeriais? Gi nutarta, kad visi pervėžimo ir sukrovimo įrankiai su sėklomis, rasodais ir ukio padargais turi pereiti į visuomenės rankas. Žemė skaitysis nuosavybe tik to, kurs ją pats dirbs. Iš dirbamos žemės, ant kurios savininkas pats negyvens, bus renkama pilnoji renta į valstijos iždą.

Socialistų raštų platinimas — kaip gi ne? Nutarta laikraščių ir knygų kainas nuleisti kuožemiausiai, kad jos taptų prieinamos ir bėdiniausiems žmonėms. Ligšiol spaudinama Amerikoje 323 socialistų laikraščiai, iš jų kaikurie yra plačiai skaitomi. Centro biuras pats vienas išdalino tik šįmet (nuo naujų metų) nemažiau, kaip 3,000,000 įvairių knygučių; tuo pačiu laiku laikyta 1,545 paskaitos apie socializmą. Rodo tai, kaip socialistai darbuojasi išsijuosę.

Iš to, kas augščiau parašyta, išeina, jog galutinai kova pasiliks tik tarp socializmo ir bažnyčios. Prasidės jinai darbininkų unijose. Bažnyčiai prisieis traukti prie parapijų katalikus unijistus ir skiepyti į jų širdis meilės, tikėjimo ir doros jausmus. Nebus apleista nei katalikų Susivienijimai ir kitokios katalikų organizacijos — ir joms reiks įsikišti į visuomenės gyvenimą, reiks darbuoties iš paskutinųjų, kad savytarpiuose žmonių santykiuose užviešpatautų teisybė ir meilė, kad neapykanta ir noras griauti išnyktų iš tarpo žmonių.

Keistas Atsitikimas.

Buvusis Francijos premieras Clemenceau, kaip žinoma, yra netik bedievis, bet ir didelis bažnyčios priešas. Jis tai drauge su Waldeck-Rousseau ir Combes'u "atskyrė" bažnyčią nuo valstijos, vadinasi, išvarė iš Francijos vienuolius, panaikino sutartį su šv. Tėvu, atėmė bažnyčios turtus ir pradėjo persekioti dvasiškiją. Vieno tik daikto pasigailėjo arba greičiau nedrįso padaryti — butent vietomis paliko Gailiaširdingomsioms Seserims mažus ligonbučius, paliko gi dėlto, kad žmonės užprotestavo prieš Seserų išvarymą.

Štai neseniai atsitiko keistas — tuo keistesnis, kad nelaukiamas, dalykas. Clemenceau apsirgo. Prisiėjo daryti operaciją. Senas bedievis pasidavė į ligonbutį. Gal manote, kad nuėjo į kokį viešą ligonbutį, kuriame užveizdotojomis yra svietiškės merginos? — Anaiptol! Jisai pasirinko sau privatinį Seserų ligonbutį. Nusistebėjo draugai laisvamaniai ir antiklerikalai. "Dėlko šitą **klerikalę** įstaigą pasirinkai už savo gydymosi vietą? Juk visados sakydavai, kad klerikalai esą didžiausiais respublikos nevidonais! Dėlko dabar remi klerikalus?"

Clemenceau atsakė ciniškai, traukdamas pečiais: "Kas man galvoje? Aš noriu išgyti. Dėlto ir pasirinkau savo prižiurėtojomis ligoje Seseris"...

Bešališkas žmogus pasakytų, išgirdęs tuos žodžius: "Taip, atėjai bėdoje pas Seseris, nes jomis daugiau pasitiki, nekaip kitokiomis prižiurėtojomis. Bet dėlko tas geras ir pasitikimas Seseris išvarei iš didžiųjų ligonbučių? Juk milijonai ligonių — ne tu tik vienas — nori išgyti! Dėlko tiems milijonams padarei skriaudą, dėlko atėmei nuo jų progą buti priežiuroje pasitikimų Seserų? Dėlko?..."

Tokios tai pasekmės antiklerikalų nuožmios politikos. Ne respublikos labas, ne žmonių gerovė stovėjo akyse Francijos masonų, kuomet jie pradėjo spausti bažnyčią. Jiems tik norėjosi užgrobti esančius bažnyčios ir vienuolių globoje turtus ir pasipelnyti jais riebiai, riebiai...

Y. M. C. A. ir lietuviai.

"Young Men's Christian Association" yra protestantų organizacija, į kurią gali priderėti vien krikščionįs: protestantai ir katalikai. Tečiau katalikai negali buti pilnais jos nariais, iki kol nevirs protestantais. Todėl priderėti katalikams į "Y. M. C. A." yra pavojinga. Panašiai vedama yra jaunų moterių draugija: "Young Women's Christian Association". Todėl keistai skamba žinutė, jog Lawrence, Mass., nauja lietuvaičių draugija "Birutės Klubas" prisirašė prie "Y. W. C. A." Negut anos lietuvaitės yra protestantės!

Y. M. C. A. tikslas yra auklėti jaunime krikščionišką dvasią, vadinasi, neduoti priaugančioms protestantų kartoms iškrypti į bedievybės ir ištvirkimo kelią. Vardas "krikščionių" nėra priedanga, kaip rodosi "Vienybei Liet.", bet tikru organizacijos tikslu, tik krikščionybė čia suprantama protestantiškai. Y. M. C. A. gilesnis tikslas netik palaikyti protestantizmą jaunime, bet dar jį praplatinti tarp katalikų. Todėl katalikų vyskupai Filipinuose smarkiai protestuoja prieš Amerikos vyriausybę už valdišką rėmimą Y. M. C. A. ant Filipinų salų.

Šiaip jau Y. M. C. A. yra gera ir naudinga draugija. Kad užbėgti už akių rašymuisi katalikų jaunimo į ją vietomis yra steigiamos panašiai suorganizuotos katalikų jaunimo draugijos ("Young Men's Catholic Association", 'Young Men's Institute" ir t.t.). Lietuviai tokių draugijų neturi, o jos butų labai pravarčios mums, nes saugotų priaugančias kartas nuo ištautėjimo ir nuo pametimo katalikų tikėjimo. Tečiau reikia tikėties, kad šita spraga bus anksčiau ar vėliau užtverta. Girdėjome, jog Naujoje Anglijoje yra rengiama ištikrųjų pradėti organizuoti lietuvių jaunimą į draugijas, panašias į Y. M. C. A. Kaip pradžia bus padaryta, neužmiršime parašyti apie tai plačiau.

Rinkimai Belgijoje.

Šiumečiuose rinkimuose į Belgijos parliamentą laimėjo katalikai, nežiurint į tai, kad liberalai ėjo išvien su socialistais. Katalikų atstovų diduma pašoko nuo 6 iki 16. Tokiu budu katalikų partija, kuri valdė mažą, bet pažangią viešpatiją per 28 metus, pasilaikė valdžios vadeles savo rankose tolesniam laikui.

Iš tokių rinkimų rezultatų pasirodė labai neužganėdinti socialistai. Už nepasisekimą atkeršyta žvėriškai: pradėta užpuldinėti ant bažnyčių, vienuolynų ir šiaip jau gerų katalikų.

Pas socialistus regimai labai uoliai auklėjama neapykantos ir pagiežos dvasia.

"Vien. Liet." rašo, kad New Yorke ištiesų ant **gerųjų scenų** yra lietuvių aktorių. Tai tiesa. Priežastis, dėlko aktoriai ir aktorės neprisipažįsta prie asvo tautos, bet pasiduoda amerikiečiais, suprantama kad ir dėlto, jog prisipažinimas užbėgtų kelią priėmimui į gerą trupą. Dėl tos pačios priežasties jie pasiduoda ir svetimais vardais. Pagalios slapyvardės yra priimtos ant scenos. Prie progos paminime, jog scenos vardas anos lietuvaitės, vaidinančios "Chantacler'e" antrą svarbiausiąją rolę po Maud Adams, yra Madeleine Victor.

Protestantai ir Pirmeiviai.

Lietuvos pirmeivių organas "Lietuvos Žinios" No. 55 rašo šitokį

„**Posiutninio" No. 5,** J. Šepetys pasakoja priežastis reformacijos žlugimo Lietuvoje. Piešdamas jęzuitų darbavimos paveikslą, tarp-kitko sako:

"Spauzdino (jezuitai) daugybę šmeižiančių protestantus knygelių ir platino po visą Lietuvą. Visur tokiose knygelėse užgaudavo asmenis... Doriausius ir labai mokytus žmones, ypačiai reformatus apdrėbdavo purvina dėme, **kad minios akyse padaryti jį neapkenčiamu**

"Kam da siekti XVI ar XVII amžių. Ar ne taip-pat musų kunigija elgiasi ir dabar su savo politiškais priešais?!"

P. Šepetys rašo, kas gali patarnauti jo siekiams, nes yra protestantų pastorium. Istorija rodo, jog ne jezuitai drabstydavo purvais protestantus, bet budavo atžagariai — protestantai nesigailėdavo (ir ligšiol dar nesigaili) purvų katalikams ir jų dvasiškiams. Daugiausiai šmeižimų tekdavo ir ligšiol tebetenka jezuitams. Protestantai ir savo vardą gavo nuo to, kad protestavo prieš žmonišką, tolerantišką apsiėjimą su katalikais protestantų šalyse. Protestantų neapykanta katalikų nueidavo iki fanatizmui, veidmainybei ir bigoterijai. P. Šepetys, rašydamas, kad jezuitai spaudinę daugybę šmeižiančių protestantus knygelių, neprivedė savo tvirtinimo prirodymui vardo nei vienos tokios knygelės. Neabėjojame, jog "Liet. Žinių" redakcija nėra mačiusi nei vienos tokios knygelės savo akyse, tečiau ir jinai griebiasi už p. Šep. neteisingų žodžių, kaip katė už puslės, ir su autoritetu lupose sako, buk tokių... puslių esama ir šioje gadynėje.

Bet su pusle yra viena bėda: ji gali lengvai trukti.

Musų kunigija su savo politiškais priešais elgiasi padoriai, tolerantiškai, vengia šmeižimų. Ligšiol, kaip žinoma, primenybės palmą šmeižimuose laikė anie tai "politiški priešai", kitaip tariant, pirmeiviai su savo organais: "L. Ž.", "L. Uk.", "Rygos Nauj." ir įvairiais Amerikos laikraštukais.

Primetimas savųjų nešvarių darbų kunigijai nešvarumą tik padidina.

Amerikos Socialistų Partija savo suvažiavime nutarė išmesti iš savo tarpo "sabotažo", "tiesioginio veikimo" ir visokios ryšies nepadorių darbų šalininkus. Vadinasi, papeikė I. W. W.

Dabar išeina klausimas: ar katalikas gali priderėti į I. W. W.? Toji organizacija susideda iš anarchistų. Jai priešingi net patįs socialistai. Tečiau Lawrence ir aplinkinėse daug katalikų—lietuvių ir kitokių—noriai rašosi į I. W. W. Vienas delegatas 27-me seime S.L.R. K.A. yra I. W. W. organizatorium ir girėsi prirašęs prie organizacijos 2800 lietuvių katalikų.

Lietuviai rašosi prie šitos anarchistų draugijos gal dėlto, kad jinai pagelbėjo jiems laimėti neseniai užsibaigusį straiką, bet greičiausiai dėlto, kad nežino, ko tikrai nori tie I. W. W.

Didžiausia Amerikos Lietuvių organizacija.

Didžiausia Amerikos lietuvių organizacija yra Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje. Narių turi 6,387. Po juo eina Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Narių skaito 5,917. Trečia didelė organizacija yra Tėvynės Mylėtojų Draugija (narių 3,000).

S. L. A. bemainydamas konstituciją ir perleisdamas tąsynes tarp tautininkų ir socialistų nustojo 4 tukst. suviršum narių.

ATSILIEPIMAS Į VISUOMENĘ.

Apsiimdamas aprašyti Amerikos lietuvius rimtame veikale "Catholic Encyclopedia", gerai numaniau, jog to darbo negalėsiu atsakomai atlikti be Amerikos lietuvių visuomenės pagelbos. Todėl kreipiuosi į paskyrių Amerikos lietuvių kolonijų žinovus, kad teiktųsi kaip galint kuogreičiausiai atsakyti man į šituos klausimus:

1. Kaip vadinasi vieta, kurioje gyveni?
2. Kiek ten gyvena lietuvių šeimynų ir asmenų?
3. Kadą pirmieji lietuviai toje vietoje atsirado?
4. Ką jie veikia?
5. Ar yra kokios draugijos? Kaip jos vadinasi? Kadą tapo įsteigtos? Jų pakraipa? Sąnarių skaičius?
6. Ar yra lietuvių parapija? Kadą įsteigta? Ar turi bažnyčią? Kokią? Kiek ji verta?
7. Ar yra mokykla? Kas joje mokina? Kiek mokykloje skyrių? Kiek mokinių?
8. Ar vietiniai lietuviai turi nuosavybes? Kokias? Kiek? Kiek smuklininkų? Kiek agentų? Kiek groserninkų? Kiek duonos kepėjų? Kiek mėsininkų? Kiek bankininkų? Kiek kitokių biznierių? Kiek gali siekti jų metinė apyvarta?
9. Ar lietuviai kišasi į politiką? Kaip? Ar sveria kiek politikoje? Į kokią partiją pridera?

Į šitus klausimus atsakyti meldžiu pirmučiausiai gerbiamųjų musų klebonų, nes jie budami nuolatiniuose susidurimuose su žmonemis, žino geriausiai, kiek jų yra, kuo užsiima, kaip stovi medžiagiškai ir draugiškai. Paskui kreipiuose į agentus, organizatorius ir kitokios ryšies žmones, sueinančius dažnai kruvon su savo tautiečiais.

Prisimena man, jog pirm trejų metų, apvaikščiojant 40 metų sukaktuves lietuvių atėjimo Amerikon, buvo renkamos statistiškos žinios apie Amerikos lietuvius. Tų žinių rinkėjai teiksis savo darbo vaisius pristatyti man. Tokio pasidarbavimo rezultatai atneš naudą ir mums patiems, nes patįs pamatysime, kuo męs esame svetimoje šalyje, ir tiems, kurie mumis interesuojasi, nes ir jie pažįs mus arčiau.

Primenu dar, jog pristatyta man medžiaga galės buti sunaudota straipsnyje apie Amerikos lietuvius rengiamoje dabar p. A. Olševskio Lietuvių Enciklopedijoje.

Su pagarba
Kun. A. Kaupas.

Meldžiu siųsti šiuo antrašu:
Rev. A. Kaupas,
314 E. Market st.,
Wilkes-Barre, Pa.

P. S. Kitų laikraščių meldžiu perspauzdinti šitą atsiliepimą.

KUNIGO ŽODELIS "KELEIVININKAMS".

J. G. Gegužis & Co. savo organe (No. 23) kviečia kunigus, kad jie pradėtų rašyti į "Keleivį" straipsnius ir kad pasisakytų, kodėl jie yra priešingi socializmui ir prieš jį agituoja. Tam tikslui "Keleivis" pašvenčia visą puslapį No. 29, kuris jam atseinąs $200. (Ar tėmijate socialistų gausumą, juk tai pirmutinė socialistų auka viešiems dalykams!) Bet aš manau, vargu atsiras kunigas, kuris panorės naudoties tuomi "Keleivio" gausumu, vargu kuris panorės "garbės" tapti "Keleivio" bendradarbių. Dėlko?

Visų pirma, dėlto, jogei "Keleivis" tai ateistiškas laikraštis. Jis su visu begėdišku atvirumu nuolat skelbia: "Męs platiname bedievybę ir platįsime ją". O jeigu "Keleivis" yra bedieviškų laikraščiu, tai ir beprotišku, sulig Šventraščio žodžių: "Tarė beprotis širdyje savo: nėsą Dievo". O su bepročiais draugauti, žinoma, juk nemalonu. Jautis ir asilas pažino savo Viešpatį, o "Keleivio" redaktoriai jo nepažino. Tai viena.

Antra, "Keleivis" žaidžia ant žemiausių žmogaus jausmų ir iš to daro biznį. Toks amatas nėra garbingas. "Keleivis", aprašinėdamas visokius nešvankumus, tuomi supuvusiu dvasišku maistu maitina savo skaitytojus ir veda juos į kraštutinę depravaciją. Tai nuodėmė. Žodžiu, "Keleivis" tai purviniausias laikraštpalaikis, kokis kuomet nors suteršė civilizuotų kraštų laikraštiją. Todėl rašyti į "Keleivį" save gerbiąs žmogus negali. Tečiaus pasikalbėti iš tolo, taip sakant "na prtličnoj distancji" aš neatsisakau.

Klausiate jųs, ponai "Kelivininkai": Kodėl kunigai yra priešingi socializmui ir prieš jį agituoja? Atsakysiu trumpai. Ugi delto, kad socializmą abelnai męs laikome neįvykdoma svajone ir nenorime, kad žmonės, pametę rupinties savo gyvaisiais reikalais, atsiduotų svajonėms. O jei kalbėsime apie Jusiškį "Keleivio" socializmą, tai jį reikia pavadinti ne svajone, tik nešvariausiu humbugu, kokis vien Amerikos šalyje tegali surasti sau pasekėjų, kaip juos suranda "Medikališki Institutai", Jocio 15 milijoninės korporacijos, arba ano Chicagos Latraucko lekiojantįs divonai... Nes atsakykite Jųs, ponai, į šitą keletą paklausimų:

1. Kodėl "Keleivio" leidėjai, skelbdami socializmą patįs jo nepraktikuoja ir savo biznį varo taip, kaip yra pratę daryti visi kapitalistai?

2. Kodėl "Keleivio" leidėjai iš pelno, kokį jiems neša vis nauji prenumeratorių tukstančiai, sau ima levo dalį, o kitiems savo darbininkams numeta tik nugraužtus kaulus?

3. Kodėl "Keleivio" zeceriai mažiau gauna algos, negu zeceriai tautiečių laikraščių?

4. Kodėl jokia lietuvių Redakcija nėra gavusi nuo savo darbininkų bombomis grasinimų, o tik viena "Keleivio" Redakcija?

5. Kodėl laike straikų ne teko matyti stambesnių aukų darbininkams duonai nuo turtingesniųjų socialistų? Ponams: Gegužiams, Michelsonams, Bagočiams, Antonovams buvo gera proga parodyt darbininkams savo užuojauta netik žodžiais, be jos neparodė. Dargi, gėda buvo išgirsti, kad net tuose kritiškuose laikuose be penkinės nei išsižiot ne panorėjo.

6. Kodėl socialistų vadovai perka sau automobilius, kuomet darbininkai badauja?

Tolygių užklausimų eilę toli gražu ne esmi dar užbaigęs, bet atsakykite į šitą pusę tuzino punktelių, o paskui pasikalbėsime toliau. Pridėsime gal dar prie sopamesnių vietų. Šiuomi žygiu užteks. Lauksiu atsakymo.

Beje, kadangi kunigai "Keleivio" aukos iš $200. dol. nepriims, tai tegul "Keleivis" tuos pinigus atiduoda straikieriams prasimaitinimui, arba dar geriau savo redakcijos išnaudojamiems darbininkams. Kunigai pas mus vargo nejaučia ir aukų nuo "Keleivio" nereikalauja.

Kunigas.

MUSŲ TAUTIEČIAI.

Pastaraisiais laikais Chicagos tautinės draugijos ir keletas karštų tautiečių įsteigė atskiras sau kapines, kurių atidengimas atsiliko gegužio 30 dieną (Decoration Day).

Apie patį tų kapinių ati-

dengimą tiek galima pažymėti, kad gana skaitlinga buvo žmonių minia, trįs kalbėtojai, choras ir orkestra. Kalbėtojais buvo p. F. P. Bradchulis, tautinių kapinių sumanytojas ir sujungtų draugijų pirmininkas, p. Lee Mathias, Chicagos miesto majoro vietininkas — anglas, ir p. Kl. Jurgelionis. "Birutės" choras ir p. Filipavičiaus vedams benas surėžė 'Lietuva tėvyne musų', Amerikos himną, Marselietę ir "Dievas musų gelbėtojas" (čia privalome pažymėti, kad ne katalikišką "Dievas musų...", bet savotišką, paimta tik iš katalikų giesmės, su visai iškreiptais žodžiais). Apart to benas pabirbino dar keletą maršų bei valsų ir tuo visa iškilmė užsibaigė. Galima tik truputį pabrėžti p. F. P. Bradchulio kalboje išsireiškimą: "Žemę niekas negali pašventinti". Reikia žinoti, kad kapinės nebuvo šventinamos kunigo ar kuno kito, bet tik paprastas vartų atidarymas, muzika bei kalbos. Dėlei tos tat priežasties p. Bradchulis ir pasakė viršminėtus žodžius. Iš tų žodžių tiek galima spręsti, kad p. Bradchulis mažiausio supratimo neturi apie pašventinimą. Ar reikėjo pašventinimo, ar ne, tai ne mano dalykas, bet tik iš tų žodžių reikšmės sprendžiu apie p. Bradchulio tikybinį supratimą. Iš to nėra kę daug stebėties, nes tai musų inteligentų paprastas dalykas.

Kaip ten buvo, kaip nebuvo, maža man terupi. Kįla tiktai čia visuomenės klausimas, dėlko tas kapines musų tautiečiai įsteigė ir ar tos kapinės yra reikalingos. Musų tautiečiai tuodu klausimu, žinoma, riš savotiškai ir savo darbelį kels į padanges. Bet iš šalies žiurint, tai visai kitas klausimas.

Tikslas musų tautiečių įsteigtųjų kapinių pirmiausia yra kova prieš Katalikų Bažnyčią ir antrasis — laidoti numirėlius. Tą kovą prieš Katalikų Bažnyčią galima gana plačiai išplėtoti. Pirmiausia kova prieš K. Bažnyčią spindi tame, kad tomis kapinėmis atitraukti nuo katalikiškųjų kapinių. Dalis tikybinės vienybės (tik ne pamatinės) yra kapinės. Ten žmonės vieno tikėjimo, taip sakant, vienos dvasios jungiasi numirus ir laisvai draug su žmonėmis vienų jausmų, vienų dvasios užtikrinimų. Musų tautiečiai stato prieš akis tautišką ryšį, tam tikslui steigia kapines ir tuom nori pakirsti tą mažą katalikų vienybės ryšelį. Pakirtus tą žmonių akyse gana svarbų vienybės ryšelį, galės lipti augštyn ir kovoti labiau. Trumpai sakant, yra tai ėjimas prieš katalikų tikėjimą ir noras išrauti žmonijai tikėjimo jausmus. Kaip žaltys pavasarį yra margas, gražios spalvos odele apsidengęs, bet savyje turi paprastus nuodus; taip lygiai šitame tautiečių pasielgime tas pats slypi. Tuščias tad jų teisinimasis yra, buk tai dėlei tautinių jausmų įsteigę tautines kapines. Juk ant lietuvių katalikų kapinių taip-gi tik lietuviai kavojasi ir ten juk pilnai gali buti tautiniai jausmai užganėdinti. Toliaus kova prieš Katalikų Bažnyčią yra taip-gi čionai ne doros atžvilgio. Katalikų kunigas negali priimti į pašventintas kapines žmogaus, kuris nedorai gyveno, savo gyvenimo neatitaisė ir mirė nedoras bei atsiskyręs nuo Katalikų Bažnyčios. Musų inteligentai (ar-gi visi? Red.) paprastai esti nedorais žmonėmis. Ypatingai pas inteligentus žemai stovi skaistybės dora, kuri su savimi patraukia daug kitokių prietikių bei nekatalikiškumų. Tą kiekvienas gerai gali žinoti, o ypač Chicagos inteligentas. Čia reikia pažymėti, kad ne visi dar tokie Chicagos inteligentai, yra ir gerų, bet didžiai mažas nuošimtis. Antra, paprastai lietuvis, grybštelėjęs šiek tiek mokslo ir prisiskaitęs jau prie inteligentų klesos, laiko save už nežinia ką, geidžia ant visų bosauti ir niekam nenori pasiduoti. Taip išsiplėtojusią jo puikybę Katalikų Bažnyčia siaurina ir lenkia prie tikrai žmoniško gyvenimo. Musų inteligentas-gi nori savo vadeles paleisti į visas puses ir niekur nenori mažiausiai nusilenkti. Dėl tos tad priežasties atsiskiria paprastai inteligentai nuo Katalikų Bažnyčios ir, kad save išteisinti, kalbina prie to žingsnio kitus arba stačiai kovoja prieš K. Bažnyčią, garsindami ją kaipo visiškai nereikalingą ir žmonijos tarpe negeistiną. Jie tai daro ne su įsitikrinimu, bet tik veidmainiauja, idant taip savo pasielgimą išteisinti. Taip tad inteligentų pasielgimai atrodo. Žmonės su tokiais pasielgimais, t. y. atsiskyrusiais nuo K. Bažnyčios, nedoro gyvenimo ir be atitaisymo numirusius, Katalikų Bažnyčia neleidžia pašventintoje vietoje laidoti. Musų-gi inteligentai nori buti palaidotais, kaip ir visi kiti žmonės. Nedoro savo gyvenimo išsižadėti nenori, o nedorėlius K. Bažnyčia nelaidoja taip, kaip dorus žmones. Čia musų inteligentai atranda vėl dar kokį nors išėjimą, sumano įsteigti savotiškas kapines, atsišaukia vardan "tautos" į visuomenę, susitveria tautiečių kuopelė ir įsteigia tautines kapines. Jeigu čia lietuviai laidosis, tad bus kaip ir kad visi žmonės daro, ir musų inteligentas drąsiai taip-gi galės atsigulti, nes nieko tame ypatingo, rodos, nebus. Tokie tad musų inteligentų norai ir geidimai, tokios tad to "švento" darbo mintįs.

Trumpai kalbant, atsakymas į klausimą, dėlko musų tautiečiai įsteigė kapines, skamba taip: idant kovoti ir priešintįes K. Bažnyčiai ir leisti visose šakose plėtoties nedorai, kurią K. Bažnyčia naikina ir baudžia net kaip kada, neduodama katalikiško palaidojimo. "Gyvenk nedorai, o palaidotas dabar busi dorai, nes turime savo kapines" — tokia skamba musų inteligentų, musų tautiečių mintis.

Toliau eina klausimas, ar tos kapinės yra reikalingos? Augščiau pažymėjau, su kokiu tikslu tos kapinės yra įsteigtos, tad, turint prieš akis tikslą, galima lengvai nuspręsti kapinių reikalingumą. Tos kapinės reikalingos tik augščiau nupieštiems "inteligentams", bet ne visuomenei, ne lietuvių tautai. Aiškiai sakant, tos tautinės kapinės visiškai yra nereikalingos, ir jų įsteigimas yra tik musų tautos išnaudojimas. Pirmiausia, yra nereikalingos, nes turime Chicagoje užtektinai katalikiškų kapinių, kur vien tik lietuviai laidojasi, kur musų tautos veikėjai jau guli, gula ir guls. Tose tat kapinėse pilnai gali buti užganėdinti, taip p. Bradchulio reikalaujami, tautiniai jausmai. Įsteigimas šitų kapinių yra tik atsiskyrimas nuo seniau mirusiųjų musų tautiečių, tikras pilnų tautinių jausmų perskirimas ir nepilnas tų jausmų užganėdinimas. O p. Bradchulis taip jų savo kalboje reikalavo! Tad iš to atžvilgio negali buti pilnai tautiniai jausmai užganėdinti. Taip-gi turime atsižvelgti, kad nevisi laidosis tautinėse kapinėse, bet daugiausiai katalikiškose kapinėse. Vėl tad žįsta tautiniai jausmai. Gali kilti klausimas, kad tautiečius—nedorėlius neleidžiama į katalikų kapines. Taip, ant šventintos vietos neleidžiama, bet tose pačiose kapinėse yra nešventintos vietos kampelis, kur toksai tautietis-nedorėlis gali buti palaidotas. Toje vietoje K. Bažnyčia leidžia tokius žmones laidoti, ir kiekvienas klebonas, mano nuomone, privalėtų ten be jokių pasipriešinimų leisti. Čia jeigu jau tikėjimo ryšys neriša, tai lai nors tautiškai lietuviai susijungia. Tokia vieta ir be katalikiškų apeigų palaidojimas juk atsiskyrėliams nuo Katalikų Bažnyčios nieko nereiškia. Juk toji vieta tokia pat, kaip ir kad tautinėse kapinėse: kaip ten, taip ir čia nešventinta. Jeigu, anot p. Jurgelionio, jausmai prie numirėlių pašventino tautines kapines, tad tie patįs jausmai 'pašventino' ir katalikų kapinėse nešventintąją vietėlę. Užtenka tad katalikiškų kapinių. Toliau, tautinėse kapinėse niekas (? Red.) nesilaidos, tad jos yra ir nereikalingos. Abelnai imant, lietuvių tauta yra dar religijinė. Kiekvienam lietuviui katalikui dar rupi palaidojimas su bažnytinėmis apeigomis; o reikia žinoti, kad tautinėse kapinėse nei vienas katalikų kunigas su bažnytinėmis apeigomis nelaidos.

Kas tautinėse kapinėse laidosis, laidosis be katalikiškų apeigų, be kunigo. Tas visus lietuvius atkrato ir ne vienas stengsis gal tik dėlto katalikiškai gyventi, idant vėliaus katalikiškai buti palaidotu. Tokių, kuriuos negalima bus laidoti šventintoje katalikiškų kapinių vietoje, atsiras labai maža. Tikėjimas kiekvienam žmogui yra reikalingas. Tai yra prigimtas dalykas. Tą parodo senovės istorija ir patvirtina dabartiniai laikai. Žmogus gali nedorai gyventi, gali išsižadėti tikėjimo, bet sąžinė jo vis laikas nuo laiko atsilieps ir vers prie atitaisymo savo gyvenimo. Ypatingai apyseniame amžiuje arba prieš mirsiant tie dvasios reikalai atsišaukia, nes tuomet svieto geiduliai žmogui jau neberupi, kurie lig tam laikui slopino jo dvasią. Geiduliai išnyksta, protas paaiškėja, ir žmogus grįžta prie tikybinių, jaunystėje įkvėptų, dalykų. Tokiu budu užkietėjusių ir atsiskyrimo mirštančių atsiranda labai mažas nuošimtis. Kiekvienas gi sutikėjimu vienybėje mirštantis norės buti palaidotas su savo tikėjimo apeigomis. Dėlto dviem arba trims žmonėms steigti kapines ir krauti tukstančius yra stačiai neprotingas dalykas; ypatingai kuomet tie du — trįs gali buti kitokiu budu lengvai palaidoti. Pasirodo tad, kad kapinės yra visiškai nereikalingos.

Įsteigimas tautinių kapinių yra tik bereikalingas lietuvių išnaudojimas. Pirkti žemę, ją aptaisyti, tam tikslui išleisti apie 8,000 dolerių ir paskui lai toji žemelė sau stovi gražiai aptaisyta. Tuos pinigus turi sudėti lietuviai, nes į juos tik atsišaukiama, jų maldaujama, o lietuviai juk gana duosnųs, kaip-gi čia prašančiam atsakyti! Rėkia paskui, kad kiti išnaudojo, o tuo tarpu patįs save išnaudojame. Šiandien musų tauta turi tukstančius reikalingesnių skylių užlopymui, šiandien tukstančiai reikalų mums yra, kurie daug greičiau reikalauja pagelbos. Ten reikia duoti. Mes apšvietimo įstaigų taip mažai turime, kad jeigu daugiau nesirupįsime ir esančių negerįsime, tai pražutis mums. Apšvietimas ir apšvietimo reikalai mums šiandien turi galvoje buti, tam reikalui privalome aukoti, o ne kokias ten tautines kapines steigti. Juk tik praplatinus apšvietimą, galėsime prašalinti daug musų brolių vargo ir suteikti jiems nors mažą šią liglaikinę laimę. Tautinių kapinių įsteigimas yra tik privatinis kaikurių inteligentų reikalas, o privatiniems reikalams išnaudoti visuomenę ir skriausti apšvietimo reikalus tai visai yra negera.

Iš tautinių kapinių įsteigimo aiškiai matosi, kad musų inteligentams visiškai nerupi apšvietimas. Jiems daugiau apeina prasti privatiniai dalykai, prieštaravimas ir kova prieš tą, kas atneša žmonijai naudą. Vadinasi, trukdymas kiekvieno gero, kuris neina musų inteligentų formoje. Vertėtų ateityje giliau pažiurėti į gyvenimo reikalus, idant panašius 8,000 dolerių sunaudoti reikalingesniems ir naudingesniems dalykams.

Galop pažymiu, idant visi musų tautiečiai neužsigautų, kad "musų tautiečiai" vartojau tik siauroje prasmėje, t. y. apie Chicagos tautiečius, kurie prisidėjo prie tautinių kapinių įsteigimo. Vertėtų tad žodžius "musų tautiečiai" visur paimti į svetimžodžius. Prie tautinių kapinių įsteigimo daugiausia prisidėjo Chicagos inteligentai, bet taip-gi ne visi. Jų tai buvo sumanymas, jų agitacija ir jų "inteligentiškas" darbelis. Apie tikrą to darbelio vertę lai kiekvienas skaitytojas sau sprendžia.

Gelgaudiškietis.

Red. Prierašas. Vieton pirkties nuosavias kapines Chicagos laisvamaniai geriau butų padarę, jei butų susitarę atiduoti savo kunus krematorijon. Liet. Laisv. Susivienijimo konstitucijoje badai yra įdėtas reikalavimas, kad nariai degintų lavonus. Nuo deginimo tautai nepasidarytų jokios nuoskaudos.

KATRAS LAIMES?

Republikonų partijos konvencija prasideda Chicagoje 18 d. šio mėnesio. Ateinančių savaitę taps nuspręsta, kas bus kandidatu į Suv. Valstijų prezidentus iš republikonų partijos. Kandiduoja dabartinis prezidentas Taft'as ir buvusis prezidentas Roosevelt'as. Savo viešose prakalbose juodu labai užsipuldinėjo ant vienas kito. Paveikslas parodo ir vieną ir kitą bokserių pozicijoje. Vienas kitam duoda paskutinius smugius. Abudu pailsę ir sušilę. Chicagos konvencija apskelbs, katras jųjų bus "knocked down and out". Ligšiol geriau stovi Taft'as, nes turi už save centro valdybą, kuri priima Taft'o šalininkus, o Rooseveltinius meta laukan.

S. L. A. SEIMAS.

Birž. 2 d. 6:30 val. vakare Brooklyne, N. Y., prasidėjo 27-tas S.L.A. Seimas. Pirmutiniam delegatų priėmimui seimo rengėjai parupino jiems draugišką vakarienę Hotel Jefferson viešbutyje. Po vakarienei buvo žymesnių lietuvių veikėjų kalbos.

Pirmutinis prakalbėjo į svečius S.L.A. centro pirmininkas, p. Fr. Živatkauskas. Jis džiaugėsi, kad prie S.L.A. pridera nemaža lietuvių inteligentijos ir linkėjo, kad ir visi lietuviai prie Susiv. glaustųsi. Antru kalbėtoju buvo p. Petras Mikolainis iš Elizabeth, N. J. Po jo kalbai kvartetas: P-lės A. Kancieriutė, J. Vidrinskiutė ir pp. K. Brazys ir Kvederas sudainavo "Tėvynė" Leibės ir "Per šilą jojau" St. Šimkaus. Išpildyta gerai. Kalbėjo p. A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass.; kalbos turinis buvo apie lietuvius ateivius ir kaip kurias draugijas. p. Ramanauskui užbaigus kalbą, toliaus kalbėjo p. J. O. Širvydas, "Vienyb. Liet." redaktorius; jis kalba apie Brooklyno lietuvių judėjimą ir kviečia abelnai visus lietuvius nesiskirstyti į mažas partijas, bet laikyties vienybės. Seka duetas: "Skambančios Stygos" M. Petrausko. Išpildė p-lė Mikuliutė ir A. Kvederas. P-lė Strogiutė deklemavo "Daug gražių žvaigždelių". Kalba "Tėvynės" redaktoriaus, p. V. K. Račkauckas; nurodo, kad S.L.A. puolimo priežastim yra tas, kad lietuviai užmiršta kuom jie esa: atmetus nuomonių skirtumą, kalbėtojas ragina visus buti draugais ir išvieno rupinties tautos ir tėvynės reikalais. Vėl kalba iš Chicagos adv. F. P. Bradchulis. Pagiria brooklyniečius ir vakaro rengėjus už suruošimą gražaus vakaro; džiaugiasi, kad per pastaruįjų 20-ti metų lietuviai padarė didelį žingsnį priekin, daugiau negu bent kokia kita tauta, panašiose aplinkybėse ėsanti; ragina lietuvius mylėti savo tautą ir neklausyti pašalinių gundinimų, bet į viską žiurėti savo akimis, savo protu. Po p. Bradchulio kalbai, kvartetas: A. Kancieriutė, J. Vidrinskiutė, K. Brazys ir A. Kvederas padainavo St. Šimkaus "Šaltyšius". Išėjo labai gerai. Akompanavo K. Strumskis.

Pasibaigus kalboms ir dainoms, p. Račkauskas paklausia svečius: Kas laimingiausia iš tarpo svečių? Paskum pats nurodo, kad dainininkai. Ant to visi sutinka, ir dainininkus pripažinta laimingiausiais. Tuo ir už sibaigė ta programo dalis 11:25 naktį. — Prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi lig 12-tai nakties. Šokta lietuviški šokiai. — Galop svečius nufotografavo 'Standard Union' reporteris ir p. Račiunas.

Birž 3 d. 10-tą val. ryto Mc Cadin Memorial salėje prasidėjo tikrasai Seimas — sesijos. Seimą atidarė rengėjų pirmininkas p. Liutkauskas ir trumpai prataręs į delegatus, seimo vedimą atidavė S.L.A. pirm. Živatkauskui, kuris kvietė delegatus rimtai svarstyti Susi-mo reikalus ir gerbti jo įstatymus.

Nėsant moterių delegačių, priseginėti delegatams ženklelius vienbalsiai išrinkta pats centro pirm. Živatkauskas.

Delegatų pribuvo 43, iš tų 8 neturėjo su savim kuopų mandatų, nes tie buvo pasiųsti centro sekretoriui. Pridėjus tris narius centro valdybos, kurie turi sprendžiamąjį balsą, viso susidaro seime 46 balsai.

Seimo vedėjais slaptu balsavimu išrinkta:

1) Prezidentu St. Gegužis iš Shenandoah, Pa. 2) Viceprez. A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass. 3) I sekr. J. G. Klimas iš Valparaiso, Ind., II sekr. St. E. Vitaitis iš Shenandoah, Pa. 4) Maršalkos: J. Ambroziejus ir Martinaitis iš Brooklyno, N. Y. 5) Presos komisiją, sutikus ant to delegatams, paskyrė pats centro pirm. Živatkauskas; įėjo komisijon: adv. F. P. Bradchulis, S. Tananevičia ir V. Ambrozevičius.

Adv. Bradchulis įneša išrinkti komisiją peržiurėti "Tėvynės" stovį. Tam tikslui išrinkta komisija iš: Mikolainio, Bradchulio ir S. Tananevičiaus.

Eina tolimesni svarstymai. "Tėvynės" red. Račkauckas prašo seimo suteikti jam patariamąjį balsą. Seimas ant to sutiko.

Centro valdybos raportas. Iš centro sekr. p. Strimaičio skaityto raporto S.L.A. stovis yra toks: Viso narių S. L.A. dabar yra 5917. Knygų turi už $462.71. Visas S.L.A. turtas išneša $54,031.24.

Tolimesni Seimo nutarimai dar nežinomi.

PADĖKOJIMAS.

Aš, žemiau pasirašęs tariu nuoširdų ačių už pašalpą suteiktą man ligoje sekančioms S.L.R.K.A. kuopoms: 3 kp. Elizabethport, N. J., 5 kp. Forest City, Pa., 11 kp. Waterbury, Conn., 23 kp. Hastings, Pa., 45 kp. Poquonock, Conn., 49 kp. Reading, Pa., 56 kp. Brooklyn, N. Y., 58 kp. Curtis Bay, Md., 71 kp. Waterbury, Conn., 73 kp. Hudson, Pa., 79 kp. Sag Harbor, N. Y., 81 kp. Norwood, Mass., 91 kp. Waterbury, Conn., 107 kp. Waterbury, Conn., 109 kp. New Britain, Conn., 114 kp. Rhone, Pa. Dėkoju iš visos širdies aukotojams. Dieve, užmokėk šimteriopai tamistoms. Turėjau viltį gauti atsakymą nuo kiekvienos kuopos, bet ne visų narių vienokia širdis. Vienok džiaugiuosi nuo mažo skaičiaus gavęs didelę auką. Dar sykį tariu Dieve, užmokėk! Aukojo 16 kuopų, o 112 kuopų nedavė jokio atsakymo.

Su pagarba

P. Mediukas,

103 S.L.R.K.A. kp. narys ir sekr.

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

Tąsa.

Pasviręs, lyg trenktas perkuno, jis nustojo lygsvaros ir nusirito nuo stogo. Kilpa buvo užnerta ant jo sprando. Drauge su kuno svarba ji užsiveržė taip dručiai, kaip skaisgija ir taip greitai, kaip šaudyklė, paleista iš lanko Jis puolė trisdešimts penkias pėdas. Jo kunas staiga pasimuistė, sąnariai baisiai sudrebėjo, ir jisai pakilo ore, su atlenktu peiliu užgniaužtoj savo saujoj.

Senas kamynas sujudo nuo krestelėjimo, bet tvirtai išlaikė. Negyvas žmogžudys karojo pasienyje, ir vaikas, atstumęs šalin kabantį kuną, kurs neleido jam žiurėti pro langelį, šaukė žmones, kad del Dievo meilės, jį iš ten paleistų.

Šuo, kurs ikišioliai buvo pasislėpęs, bėgiojo po stogą, gailingai staugdamas, ir pasiryžęs šoko negyvam žmogui ant pečių. Nepataikė ir kelissyk persivertęs ore, nukrito į grabę ir užgavęs galvą į akmenį, išsiblaškė smegenis.

LI.

Išaiškina daugiau negu vieną paslaptį ir pasakoja apie pasižadėjimą vesti, be jokio žodžio apie dalį ir kitokias išlaidas.

Vos dviem dienom praslinkus nuo atsitikimų, aprašytų praeitam skyriuje, trečią valandą popietų Oliveris sėdėjo karietoje, kuri greitai ritosi į gimtinį miestą. Ponia Maylie, Rožė, Bedvinienė ir gerasis daktaras važiavo drauge. P. Bronlow krasos vežimėlyj važiavo paskiausiai drauge su kita ypata, kurios vardas nebuvo dar paminėtas.

Kelionėje jie nedaug ką šnekėjosi, nes Oliveris buvo sumišęs ir netikras, kas nedavė jam surinkti minčių ir beveik atėmė kalbą. Išrodė, kad ir jo draugai buvo ne kitokiam padėjime ir apimti tokios pat rupesties. P. Bronlow labai atsargiai pranešė jam ir abiem poniom viską, ką tik Monks per prievartą jam išpažino. Nors jie ir žinojo, kad jų kelionės tikslas buvo užbaigti taip gerai pradėtą darbą, tečiau visas dalykas buvo dar taip neišsivystęs iš paslapties ir abejonės, kad užlaikė juos kuodidžiausiame netikrume.

Tas pats malonus prietelis, p. Bronlow, su p. Losberne pagelba saugiai apdraudė visus kelius, kuriais jie galėtų sužinoti apie tuos neseniai įvykusius baisius atsitikimus. Tas tiesa — mąstė jisai, — kad neužilgo jie turės atsižinoti viską, bet paskui geresnis bus tam laikas, nes negali buti aršesnis, kaip dabar.

Ir taip jie tylomis važiavo sau toliau, kiekvienas užsimąstęs apie tą patį reikalą, kurs juos suvedė kruvon, ir nei viens nenorėjo išreikšti minčių, kurios telkėsi jų galvose.

Bet jeigu Oliveris tylėjo po tų jausmų įtekme, jiems dar bevažiuojant nežinomu jam keliu, tai kokia atminimų versmė iš senų laikų perbėgo per jo galvą ir kokie jausmai sujudo jo krutinėj, kada jie suko į kelią, kuriuom jis kitados ėjo pėkščias: nuvargęs, be prieglaudos, klaidžiojantis kudikis, neturįs prietelio, kad sušelptų, nei pastogės galvai priglausti.

— Žiurėkit tenai, tenai! — sušuko Oliveris, smarkiai sugriebęs Rožės ranką ir rodydamas pro karietos langą. — Tai anas takas, kuriuo ėjau, ten tie krumai, už kurių slapščiausi, bijodamas, kad kas manęs nepagautų ir nesugrąžintų atgal! Ten eina takas per laukus, ką veda į senuosius namus, kur aš gyvenau, dar mažiuku bebudams! O, Dickai, Dickai, senasis mano drauge, kad galėčiau tave nors dabar pamatyti!

— Tuojau jį pamatysi, — atsakė Rožė, švelniai paėmus sukeistas jo rankas į savasias. — Tu jam papasakosi, koks tu dabar laimingas, kaip užaugai ir kad net savo laimėje tu nesididžiuoji ateiti pas jį ir padaryti jį taipgi laimingu.

— Taip, taip, — tarė Oliveris, ir męs — męs jį iš čia atsiimsime, aprėdysime ir išmokysime, paskui nusiųsime kur ramion vieton kaime, kad jis ten užaugtų ir sustiprėtų, — ar ne?

Rožė linkterėjo "taip", nes vaikas taip laimingai šypsojosi pro ašaras, kad ji negalėjo šnekėti.

— Tu busi jam gera ir maloni, nes tokia esi visiems, — kalbėjo Oliveris, — žinau, kad jisai tave pravirkdys, kada apie save papasakos, bet tiek to, tiek to, tas greit pereis, ir tu vėl šypsosiesi, — aš žinau, kad šypsosiesi, atsiminus, kaip viskas su juo atsimainė, tu ir su manim taip pasielgei. Jis tarė man "Dieve tau padėk", kaip aš iš čia pabėgau, — verkė vaikutis, negalėdamas suvaldyti meilaus sujudimo, — ir aš jam pasakysiu, Dieve tau padėk dabar, ir parodysiu, kaip jį už tai myliu!

Kada jie prisiartino prie miestelio ir jau važiavo siauromis jo gatvėmis, tai visai buvo nelengva sulaikyti vaiką pritinkančiose ribose. Ten stovėjo Sowerberrio graboriaus namai, tik išrodė mažesniais ir neturėjo tokios svarbios išvaizdos, kaip jis atsiminė, — buvo ten visi gerai pažįstami namai ir krautuvės, su kurių beveik kiekviena jisai turėjo surištą kokį nors atsitikimą — ten buvo Gamfieldo vežimas, tas pats, ką stovėdavo pas viešnamio duris — ten buvo prieglauda, baisus kalėjimas jaunųjų jo dienų, tamsiais langais, rusčiai žiurinčiais gatvėn, — pas vartus stovėjo tas pats liesas tarnas, kurį pamatęs Oliveris netyčia sudrebėjo, paskui patsai iš savęs juokėsi. Kad toks paikutis, paskui verkė, paskui vėl juokėsi, — duryse ir languose buvo matyt daug veidų, kuriuos jis pažino gana gerai, — ten buvo viskas beveik taip, kaip jis paliko, laimingas jo gyvenimas buvo tik saldus sapnas.

Bet tai buvo gryna, rimta, džiaugsminga teisybė. Jie nuvažiavo tiesiog į didįjį viešbutį (į kurį Oliveris žiurėdavo su pagarba ir mastydavo, kad tai koks palocius, bet dabar lyg nurodė ne tokiu dideliu ir svarbiu, ir čia jau buvo p. Grimwigas, pilnai pasirengęs juos priimti. Jisai pabučiavo panaitę ir senesnėją ponią, išlipus joms iš karietos, tartum butų kokiu jų dieduku. Jisai buvo nusišypsojęs ir malonus ir nei sykio nesisiulė suvalgyti savo galvą, — nei sykio. Net ir tąsyk, kad ginčijosi su labai senu krasos vaikinu apie artimiausią kelią Londonan, ir tvirtino, kad jisai žinąs geriausiai, nors tuom keliu važiavo tik sykį ir dagi visu keliu saldžiai miegojo. Tenai buvo parengti ir pietųs ir lovos ir viskas priruošta tartum kokiais burtais.

Nežiurint į tą viską, kada praslinko pirmasis greitas pusvalandis, tai vėl pradėjo viešpatauti ta pati tyla ir įtempimas, kaip ir kelionėje. P. Bronlow neatėjo drauge pietauti, tik pasiliko atskiriam kambaryj. Du kitu ponu bėgiojo šen ir ten rupestingais veidais ir jei kada užtrukdavo valandėlę, tai šnekučiavosi nuošaliai. Kartą jie pasišaukė ponią Maylie šalin, ir kada toji, užtrukus kokią valandą, sugrįžo atgal, tai turėjo sutinusias nuo verkimo akis. Del to visko, Oliveris ir Rožė, kurie nežinojo tų sekretų, jautėsi labai nerviškais ir neramiais. Juodu tik sėdėjo tylomis ir stebėjosi, o jeigu ir pasakė viens kitam keletą žodžių, tai tik pašnabždoms, lyg bijodamiesi savo balso.

Galų gale, atėjus devintai valandai, kada jau juodu manė, kad nieko neišgirs šį vakarą, įnėjo vidun p. Losberne ir Bronlow su kitu žmogum, kurį pamatęs, Oliveris vos nesuriko iš nuostabos, nes jie pasakė, kad tasai yra jo brolis, o buvo tai tas pats žmogus, kurį jis andai sutiko mieste turgavietėje ir kurs drauge su Faginu žiurėjo į jį tam mažam kambariuke. Monks pažiurėjo į nustebusį vaiką su neapykanta, kurios nei dabar negalėjo užslėpti, ir atsisėdo pas duris. P. Bronlow, su popieroms rankose atėjo pas stalą, kur sėdėjo Oliveris ir Rožė.

— Tai skaudi priedermė, — tarė jisai, — vienok tie paliudijimai, kurie buvo pasirašyti prie daugelio ponų Londone, turi buti čia atkartoti. Norėčiau išvengti šito tamistos pažeminimo, bet męs turime viską išgirsti iš tavo paties lupų prieš atsiskirsiant. Patsai žinai, dėlko.

— Kalbėk, — atsiliepė asmuo, į kurį buvo atkreipti tie žodžiai, ir užsigrįžo į šalį. — Greičiau. Man rodos, aš padariau beveik užtektinai. Nelaikyk čia manęs.

— Šitas vaikas, — tarė p. Bronlow, prisiglaudęs prie savęs Oliverį ir uždėjęs ranką ant jo galvos, — yra tavo pusbrolis, bešliubinis sunus tavo tėvo, mano gerojo draugo Edwino Leefordo iš vargšės Agnes Flemingiutės, kuri numirė jį gimdydama.

— Taip, — tarė Monks, šnairuodamas ant drebančio vaiko, kurio širdies plakimą galėjo girdėti, — tai yra jų vaikas — bastriukas.

— Žodis, kurį tu vartoji, — tarė p. Bronlow rusčiai, — yra papeikimu tiems, kurie jau seniai ten atsidurė, kur silpnas pasaulio pasmerkimas jų nesiekia. Tas netneša nešlovės nei vienam gyvam žmogui, tik tau pačiam. Te-esti. Ar jisai gimė šitame mieste?

— Šio miesto prieglaudoj, — buvo šiurkštus atsakymas. — Tamista turi ten visą istoriją.

Kalbėdamas jisai nekantriai nurodė į popieras.

— Aš turiu ją turėti ir čionai, — atsakė p. Bronlow, pažiurėjęs į klausytojus.

— Tai klausykit! Jųs! — atrėžė Monks. — Jo tėvui apsirgus Ryme, atvažiavo pas jį pati, mano motina, nuo kurios jis jau seniai buvo atsiskyręs ir kuri tenai nuvyko iš Paryžiaus drauge su manim, — kad apsižiurėti apie jo turtą, nes, kiek aš žinau, jinai neturėjo prie jo didelės meilės, nei jisai prie jos. Jisai nieko apie mudu nežinojo, nes jo nuovoka buvo jau dingus ir pasiliko be žado iki mirties dienos. Tarpu popierų ant stalo buvo dvi, parašytos tą patį vakarą, kada jį užklupo liga. Popieros buvo adresuotos į tamistą, — atsikreipė jis į p. Bronlow, — ir buvo ten keletas žodžių į jus, su parašu ant kopertos, kad butų tamistai išsiųsta, tik jam numirus. Vieną tų popierų buvo laiškas į merginą vardu Agnes, — kita gi — testamentas.

— Ką apie laišką? — paklausė p. Bronlow.

— Apie laišką? — Popieros sklyputis, daugelyj' vietų perbrauktas, su gailestingu išpažinimu ir maldavimu Dievo, kad ją išgelbėtų. Jisai ten pasakojo merginai, kad, tula paslaptis, — kurią kadanors išaiškįsiąs, — neleido jam tada jos vesti ir taip jinai kantriai užsitikėjo, ir taip toli užsitikėjo, kad prarado tą, kas jau negali sugrįžti. Tąsyk jinai vos už kelių mėnesių laukėsi kudikio. Ten jis jai rašė, ką padarysiąs, kad užslėpti gėdą, jei dar gyvęsiąs, o jeigu numirs, tai maldavo nekeikti jo atminties ir nesirupinti, kad jų kaltės pasekmė atsiliepts ant jos, arba ant kudikio, nes visa kaltė ėsant tiktai jo vieno. Jis ten priminė jai tą dieną, kada davė jai dėžutę ir žiedą, su atspaustu jos vardu ir palikta vieta pavardei, kurią norėjo kadanors jai suteikti, — meldė užlaikyti tą ir nešioti prie širdies, kaip ir pirmiau, — paskui vėl klaidžiodamas rašė tuos pačius žodžius, tartum be nuovokos. Man rodos, taip ir buvo.

— Testamentas, — tarė p. Bronlow, Oliveriui smarkiai beašarojant.

Monks tylėjo.

— Testamentas, — tarė p. Bronlow, jį išvaduodamas, — buvo tokioj pat dvasioj, kaip ir laiškas. Jis kalbėjo apie nelaimes, kurias pati ant jo užtraukė, apie nepaklusnumą, pasileidimą, piktybę, perankstybus nedorus gašlumus jo vienturčio sunaus, kurs buvo taip išauklėtas, kad jo neapkęstų. Paliko tau ir tavo motinai po aštuonis šimtus svarų metams. Didumą turto jisai padalino į dvi dali — vieną Agnetei Flemingiutei, o kitą kudikiui, jei užgims gyvas ir augs. Jei tai butų mergaitė, tai gaus savo

Toliaus bus.

"Draugo" Agentai.

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st., Pittsburgh, Pa.
K. Strumskas,
190 High st., Brooklyn, N. Y.
Juozas Milašauckas,
Forest City, Pa.
T. Kizevič,
Box 167, Minersville, Pa.
M. Karbauckas,
52 G st., So. Boston, Mass.
J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S. Allegheny, Pa.
J. Bartoseviče,
4417 Marshfield ave., Chicago, Ill.
M. Urbanaviče,
Box 33, Thomas, W. Va.
J. Antanaitis,
Box 22 Swoyers, Pa.
J. Versiackas,
65 Davidsen st., Lowell, Mass.
Juozas Akevičius,
P. O. Silver Creek, Pa.
Vincas Staseviče,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.
Jonas Leipus
1022 Bay st., Superior, Wis.
Pr. S. Karzenas,
2422 W. 69th st., Chicago, Ill.
St. Petruškeviče,
223 E. 6th st., Mt. Carmel, Pa.
M. K. Petrauskas,
415 Middle st., Kenosha, Wis.
A. Urbanaviče,
329 River st., Plymouth, Pa.
Juozas Pedžukynas,
1338 S. Canal st., Chicago, Ill
Dom. M. Andrulienis,
65 Davidsen st., Lowell, Mass.
Ant. Tuškenis,
Box 116, Plymouth, Pa.
Julius Bukantas,
77 a Endicott st., Boston, Mass.
Jonas Ramanauckas,
135 Ames st., Brockton, Mass.
B. P. Mikinis,
Box 124, Montello, Mass.
F. B. Versocky,
257 So. 33rd st., So. Omaha, Neb.
Stan. J. Šaban,
Box 239, Lewiston, Me.
Pr. F. Juškeviče,
139 Jackson st., Lawrence, Mass
Jonas Galeckas,
122 So. 1st st., Brooklyn, N. Y.
Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st., Chicago, Ill.
A. Kazlauskas,
2227 Forbes st., Pittsburg, Pa.

Tikras Lietuviškas Agentas

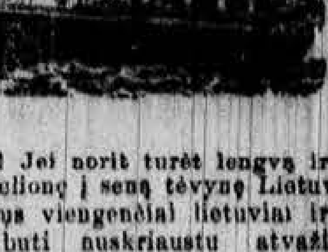

tuvaitės! Jei norit turėt lengvą ir laimingą kelionę į seną tėvynę Lietuvą ir Malonųs viengenčiai lietuviai ir lietuvaitės!... nenori buti nuskriaustu atvažiavę New Yorkan, tai kreipkis tiesiog pas G. Bartašių. Jis visiems žinomas geras žmogus, užlaiko du ofisu: vieną Bostone, antrą New Yorke. Parduoda laivakortes į visas pasaulio dalis ant dručiausių ir greičiausių laivų ir už pigiausias kainas. Siunčiame pinigus ir išmainome ant amerikoniškų. Parupiname gubernskus pašportus iš Konsulio. Parsamdome keleiviams kambarius dėl nakvynės ir suteikiame kiekvienam visokias svarbias žinias uždyką.

GEO. BARTAŠIUS
Agentas,

261 W. Broadway, So. Boston, Mass.
558 Broome str., New York City.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina $1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Maža Farma Beveik Uždyką!

Perstatykite numerius langeliuose taip, kad sudėtinė suma iš abiejų pusių išeitų po 23.

Žėdnam, kas šitą išriš puzelį ir atsiųs mums, męs duosime kreditą ant $100.00, kurį męs priimsime, kaipo dalį užmokesčio prie nupirkimo Mažos Farmos, kuri randasi puikiame mieste New Jersey prie geležinkelio.

Ta žemė yra gausinga, sausa ir guli ant lygios vietos. Prekė tos Farmos yra $149.00; Vienok po atsiuntimo jum tikrai išrišto puzelio, turite primokėti už tą Farmą tiktai $49.00 mokėdami po $5.00 į mėnesį.

Nereikia įmokėti procentų, nei padokčių; pirkymo dykai aktas. Tiktai už $49.00 paliksite valdytoju mažos Farmos.

Atvažiuokite, arba rašykite o išsiųsime jums mapą ir informacijas; adresuok:

Lithuanian Dep't. D.
25 Church st., Room 114
New York City.

Jau išėjo Labai pageidaujama, naujausia knyga, mokslas apie sveikatą

"DAKTARAS".

ŠITA KNYGA parašyta naujausio mokslo ir išradimo geriausio budo gydymo, pripildyta tokia puikia medega, kad kitose iki šiol išėjusiose lietuviškose knygose to negalima rasti, kas yra patilpę knygoj "Daktaras".

ŠITA KNYGA "DAKTARAS" aprašo visokių ligų vardus, kaip jos prasideda, kaip apsireiškia, kaip išrodo ir kaip greičiau, geriau ir kur galima išsigydyti.

TA KNYGA labai puikiai aprašo apie vyrų paslaptybes bei ligas ir teip-pat apie moteris teipo daug.

ŠITOJ KNYGOJE "DAKTARAS" dikčiai aprašo atidengiant daug paslaptybių, apie geriausius smagumus šeimyninio gyvenimo ir teip-pat kaip ir kada geriausiai apsivesti ir kaip buti laimingu.

TOJ KNYGOJE "DAKTARAS" gražiai pamokina kaip jaunus vyrus teip ir moteris, kas butinai kiekvienam reikalinga žinoti, visiems kaip seniems teip ir jauniems, ženotiems ir nevedusiems.

KIEKVIENAS SKYRIUS šitos knygos yra labai žingeidus, o nemokantiems skaityti, tai mokantis kuris neturi dar šios knygos, su didelia ukvata perskaitys tiems garsiai, kad galės daug visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori buti sveikas ir laimingai gyventi.

KNYGA "DAKTARAS" yra paveikslais iliustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, atidengiant paslaptybes. Ji reikalinga kaip sveikiems teip ir sergantiems. Tik perskaičius tą knygą atrasite viską, ko čion negalima parašyti ir dažinosi visą teisybę.

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodijama skaityti apie nervų, kraujo, inkstų, rumatizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchitis ir limpančias ligas; teip pat apie moterų nesveikumus ir kitas visokias ligas ir t. t.

JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai vartoti kokias nors liekarstas ar kreiptis prie gydytojo, reikia butinai perskaityti "DAKTARAS".

ŠITOJ knygoje "DAKTARAS" netik pamokina kur ir kaip išsigydyti, kaip buti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsisergėti.

NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad prašant lietuviams ją išleido Philadelphijos M. Klinika, delei labo visuomenės, tad kiekvienas ją apturės, kuris tik atsiųs keletą stampas už prisiuntimo kaštus. Apturėsi tuojaus, tik visada reik... rašyti adresas teip:

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

VYRAI IR MOTERYS, kurie nesveiki ir nori buti sveiki—išgydyti, tad kaip žodžiu teip ir rastu (Lietuviškai) gali atsišaukti į šitą tikrą Kliniką. Ateinančius priimama šiomis valandomis per Kliniko Daktarą:

Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedelioj nuo 10 iki 3. Utarn. ir Petn. vak. nuo 6 iki 8 val.

TĖMYKITE LIETUVIAI

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

Joną Nemeth'ą

O kodėl? Nes turi gerą prižiurėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos butų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyj.

3 N. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklų draugystėms, o ypatingai: kokardų, guzikučių, medaliavų, enamelių ir padengtų ... kokardų, šarpų, vėliavų ir karunų.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas
162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

HANOVER BREWING COMPANY.

GRYNAS

Alus, Elius ir Porteris

TIKRAS LENKIŠKAS LAGERIS

Atkreipkite savo atidą in produktą, Jusų tautiečio išdirbamą. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir Nauticoke, o bravoras Danvilėj.

Emil Malinauskas, Manageris ir Prezidentas.

Abu telefonai.

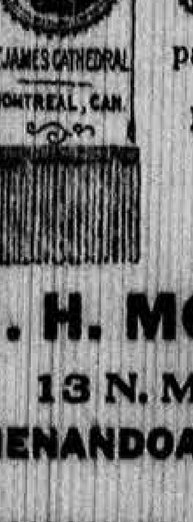

R. H. Morgan

Išdirbėjas Kepurių, Kukardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpų ir kitų tam panašių dalykų.

Reikalauk Katalogo.

R. H. MORGAN,
13 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A.

BLAU BANKING HOUSE.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir visoje Aplinkinėje.

Agentura Laivakorčių ant Geriausių Linijų.

Siunčia pinigus kas dien į visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.

Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tos val. vak.

Nedėlioje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tos valandai vakare.

BLAU BANKING HOUSE
218 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
TELEFONAI: Naujas 303 — Bell ...

Lietuviškųjų Švento Kazimiero

Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama, muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mothe Superior,
ST. CASIMIR'S SEMINARY,
6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

D-RO JONO BASANAVIČIAUS JUBILĖJUS.

Iš Vilniaus gavome šitokį laiškelį, kurį čia perspauzdiname:

"Birželio 11 (25) dieną nutarta kelti d-ro Jono Basanavičiaus jubilėjų paminėjimui 60-ies metų sukaktuvių nuo jo gimimo dienos.

Kam Lietuvoje nėra žinomas d-ras Jonas Basanavičius, šis pirmas pirmojo plačiai Lietuvai skiriamo laikraščio "Aušra" įsteigėjas ir redaktorius! Šio laikraščio pasirodymas — tai naujas musų tautos gyvenime etapas.

Kuomet Lietuvoje pasirodė šiek-tiek liuosiau, d-ras Jonas Basanavičius pradėjo rupinties įsteigti Lietuvių Mokslo Draugiją. Draugija tapo įsteigta ir nuo pat jos įsikurimo d-ras Jonas Basanavičius, kaipo jos pirmininkas, nepaliauna rupinties šia svarbia visai Lietuvai įstaiga: jo skaitlingas per ilgus metus surankiotas knygynas yra pamatu L. Mokslo Draugijos knygynui; iš jo rinkimų dygsta pradžia musų muzejui.

Šių d-ro Jono Basanavičiaus darbų nieks negali užginčyti ir todėl Vilniaus lietuvių draugijų ir laikraščių redakcijos atstovai susirinkę gegužės 6 dieną yra nutarę pagerbti d-rą Joną Basanavičių, kaipo aušrininką ir lietuvių Mokslo Draugijos įsteigėją ir nuo pat jos įsikurimo pirmininką, ir kviesti prie dalyvavimo šioj iškilmėj visas lietuvių draugijas bei įstaigas ir šiaip atskirus asmenis.

Patogiausiu laiku šiai iškilmei tapo pripažinta diena prieš patį visuotinąjį Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkimą, į kurį ir šiaip nariai paprastai nemažame skaičiuje atsilanko. Iškilmės pradžia prasidės bir. 11 (25) d. 5 valandą vakare. Tą pačią dieną vietinių artistų kuopos sumanyta vaidinti pašvęstas d-rui Jonui Basanavičiui L. Giros veikalėlis "Beauštanti aušrelė". Norėdami pastatti atmintyje tos dienos apvaikštinėjimą, susirinkę atstovai yra nutarę prašyti L. Mokslo Draugijos priimti aukas, kad prie Lietuvių Mokslo Draugijos įsteigtus Lietuvių Muzėjų d-ro Jono Basanavičiaus vardu. Aukos šiam tikslui bus pamatu fondo Lietuvių Muzėjaus įsteigimui.

Visus pasveikinimus, visas aukas Lietuvių Muzėjaus įsteigimui ir pagaliaus visą korespondenciją delei šio jubilėjaus prašome siųsti šiuo adresu: Vilniuje Jurgio prosp. No. 25 daktarui Ant. Vileišiui.

Pildomojo komiteto nariai: Donatas Malinauckas, Mykolas Sleževičius ir Jonas Vileišis.

PAVASARIO RYTAS LIETUVOJE.

Prabudo saulutė,
Ir jos spinduliai,
Išblaškę tamsybes,
Jau šviečia gražiai.
Reti debesėliai,
Kur—nekur matyti,
Skliaustų mėlinume
Dangaus išblaškyti. . .
Ant žemės romybė!
Tik lengvas vejelis
Kur—nekur išreto
Kvietkelius siubuoja.
Ant lapų daugybė
Žemčiugų matyti,
Jie blizga, lyg dega,
Su lapais svyruoja;
Juos glosto saulutė
Giedrais spinduliais,
Ką prausiąs prabudę
Rasiniais lašais. . .
Bičiukės prabudę
Akytes sau trina,
Jos prausiasi, ruošias,
Ir lėkti ketina.
Lizdeliuose paukščiai
Galvelėms linguoja,
Ant augšto medelio
Gegutės kukuoja.
O girioj net knibžda! . . .
Daugybė paukštelių! . . .
Jie dainą dainuoja
Savam Visagaliui.
Visigi balsai tie—
Tai puikųs vargonai,
Juos puošia gražiausi
Akordai ir tonai! . . .
Vuodai jau pailsę
Į miegą gaminas,
Ant lapų, nendrelių
Kur galint kabinas,
Lapeliai ir nendrės
Išpalengvo svyruoja,
Šnibždomis, lyg miego,
Dainelę dainuoja. . .
Atsiliepė balsas
Piemens ragužėlio,
Štai skubinas pulkas
Karvučių iš kelio
Į mišką, į krumus,
Kur tarp tankumynų
Jos tikis atrasti
Žalių gardumynų.—
Štai sprusta kurapkos,
Svečių pabaidytos,
Ve tupi tarp krumų
Netoli nuvytos,
Čirškėdamos, linksmos,
Jos grabsto žolutes,
Mat pusryčiams maisto
Sau ieško raibutės. . .
O balsas ragelio
Dainuot nenustoja,
Vien kart jisai linksmas,
O kitkart dejuoja!
Jautroji širdutė
Vaikelio svajoja.
Ir tą jis išreiškia
Ragelio dainoje.
Prie upės ant lauko
Lyg kas ten baltuoja. . .
Tai miglos pas'kėlę,
Lyg juros svyruoja,
Po jomis keli net
Gandreliai matyti,
Jie stengsiasi pievas
Nuo varlių valyti.—
Iš dirvos matyti
Pulkai vieversėlių,
Sparneliais vis kįla
Augščiau vis ir augščiau,
Giedodami šaukia
Jie mumis prie darbo:
Vai kelkit, lietuviai,
Vai laikas jau! . . . jau! . . .

J. Viturėlis.

— Dėlko Laisvės Stovylas turi vienuoliką colių ilgio?
— Nežinau.
— Delto, kad jei butų dvylikos colių, tai išeitų pėda.

Redakcijos Atsakymai.

A. Bagdanavičiui, Duryea, Pa. Tiesa, kad nei vienam kunigui nebuvo ligšiol gerai Pittstone, bet Tamstos raštelio vis dėlto nedėsime.

Andriui Vaitkunui, Scranton, Pa. Knygutę apie farmas Tamsta gali gauti pas: Martus Realty Co., 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Knygutės vardas: "Eikime ant Kolonijų!" Tenai viskas aprašyta plačiau.

S. K., Cleveland, O. Neaiškiai surašyta, nežinia, ką norėjai pasakyti. Nedėsime.

M. Vėlyviui, Kingston, Pa. Meldžiame aprašyti savo patyrimą su mažomis farmomis, kurios gaunamos "beveik uždyką". Šiaip pasiskundimo nedėsime be prirodymų.

86-tai kp. S.L.R.K.A. Portage, Pa. Tamstų pranešimas pasiekė Redakciją pervėlai.

"VADOVO" N. 45 TURINYS.

Sacra Congregatio Consistorialis
S. Congregatio Concili,
S. Congregatio de Religiosis,
S. Congregatio Rituum.

Pamokslas Ketvirtam Sekmadieniui po Velykų. Apie progą nusidėti. Kun. Jer. Val.

Pamokslas Penktam Sekmadieniui po Velykų. Apie maldą. Bijunas.

Pamokslas Šeštinių šventei. K. V. Š.

Pamokslas Šeštam Sekmadieniui po Velykų. Pagal kun. J. Lisikiewicz'ių D. Z.

Pamokslas Pirmai Sekminių dienai. Šventoji Dvasia žmogaus širdyj. Kun. A. Šmulkštys.

Pamokslas Antrai Sekminių dienai. Pagal kun. K. Fabijoną. D. Ž.

Darbininkų klausimas. Kun. J. Staugaitis.

Lietuvos Atgimimo Paveikslai. II. Basanavičius. D-ras J. Totoraitis.

Žydų tauta Kristaus laikais. R-čių Jonas.

Seinų Dijecezijos bažnyčių Monografija. Kun. P. A.

Iš Bažnyčios ir Visuomenės dirvos. Meškus.

Pirmeivių žiedai. Panenupis.

Biblijografija.

Čia Jums Keletas Klausimų????

Ar pavargę ir pailsę? Apsunkę ir silpni? Išblyškę? Liežuvis aptrauktas? Viduriai sukietėję? Tan kiai galvą skauda? Viduriai nemala? Veidas pageltęs? Nesinori nieko veikti? Kas jums padės?

Severos Gyvasties Balsamas
(Severa's Balsam of Life)

Jis į visus organus veikia taip har moningai, kad veikiai prašalina iš kuno visus nesveikumus ir sugrąžina sveikatą ir jiegas.

Butelis 75c.

Stiprus Nervai

Butinai reikalingi kiekvienam, norint turėti visur pasisekimą. Aitrumas, nervingi galvos skaudėjimai, nemiga — silpnina nervus. Ištikimiausias vaistas, sustiprinąs nusilpnusius nervus, yra

Severos Nervotonas
(Severa's Nervoton)
Doleris butelis.

Jei, abelnai reikalinga turėti namuose vaistų, tai tebunie Severos Vaistai. Juos visur aptiekose galima gauti. Neimkite kitų. Jei jųsų aptiekos jų neturėtų, rašykite mums. Daktarišką patarimą duodame dykai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

VIENATINIS KELIAS.

Vienatinis ištikimas, nors gal ne visados greičiausis, kelias prie pasisekimo yra nuopelnas. Geras dalykas galų gale turi laimėti ir nužerti šalin viską, kas jam užkerta laimėjimo kelią. Žmonės noriai priima ir paremia viską, kas tik turi šiokį tokį nuopelną. Daugiaus negu 22 metu atgal pasirodė originalis Trinerio Amerikoniškas kartaus Vyno Eliksiras ir pergalėjęs visas priešinybes, laimėjo augštą vietą tarp šeimyniškų gyduolių; tą vietą jis ir dabar užima ypatingai skilvio ligose, nedatekliui kraujo ęgant ir visose ligose, kurios paeina iš blogo grumuliavimo. Jis privalo but rekomenduotas nusilpnėjime, nerviškume, nustojus miego, vėmimams esant, gazu diegliuose ir panašiuose ligustuose prajovuose. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

SKAITYTOJAMS.

Šiomis dienomis išsiuntinėjome paraginimo atvirutes visiems tiems skaitytojams, kurių prenumerata buvo pasibaigus. Todel meldžiame Gerbiamų "Draugo" Skaitytojų, kurių prenumerata pasibaigs, tuojaus ją atnaujinti, nes kitaip priversti busime sulaikyti laikraščio siuntinėjimą.

"Draugo" Administracija.

50,000 KNYGU
Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodsiais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, išgyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nublegima sieklos, patretitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, klapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatisma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygiai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis juma kodel jus kentat ir kaip galet galutinai išgyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydavė ilgo lajka tyrinejme tu, specijališku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nes'usk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., 1 906 22 Fifth Avenue, Chicago.

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prišadiejma, aš noriečjau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas..

Adresas.............................. Stritas..............................

Dr. O'Malley išaiškina priežas pasekmingo gydymo.

Išsiveržimas

VERIKOSELE arba netikrasis išsiveržimas
HYDROCELE arba vandeninis išsiveržimas
PUČKAI ir visokios ODOS LIGOS
Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar apleidimo savo kasdieninio darbo

PRIEŽASČIA IŠGYDYMO:

1. DELTO—Kad jojo neskaudanti metoda likos naudota suviršum per 25 metus, taip vadinami išsiveržimo specijalistai naudoja ir seka paskui jį.

2. DELTO—Kad suviršum 12,000 išgydė ligonių; nekurie pribuvo iš tolimų šalių, o kurias jis vienas išgydė.

3. DELTO—Kad kožną savo žodį gali piniginkai ir profesijonališkai užtikrinti, kurį duoda ligoniui, o 25 metų praktika gauna paliudijimą apie jo tinkumą.

G. A. Fritzinger (policijantas) Wilkes-Barre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo 5 metai atgalios, nenešioja diržų.

Thom. B. Williams, anglekasis iš Hyde Park, Pa., išgydytas nuo išsiveržimo, 5 metai kaip diržo nenešioja.

R. D. Greenwald, mašinistas prie Prospect Brėkerio Breslau, Pa., du vaiku 3 ir 9 metų senumo, išgydyti nuo išsiveržimo, o diržo nenešioja jau 2 metai.

Su tokiais paliudijimais dėlko turėtum dar vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tame PERŽIURĖS UŽDYKA ir pasakys kas ten kankis, ir geriausia roda kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25 metinės praktikos ir nebusi pavojuje.

Pasikalbėjimas ypatiškai ar per pačtą.

Atsiųsk adresą, o prisiųsime knygutę su abrozėliais apie išsiveržimą, užpečėtytam koperte.

Dr. Alex. O'Malley

Ofisas, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Kur Lietuviškai ir Lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Eikime ant Koloniju.

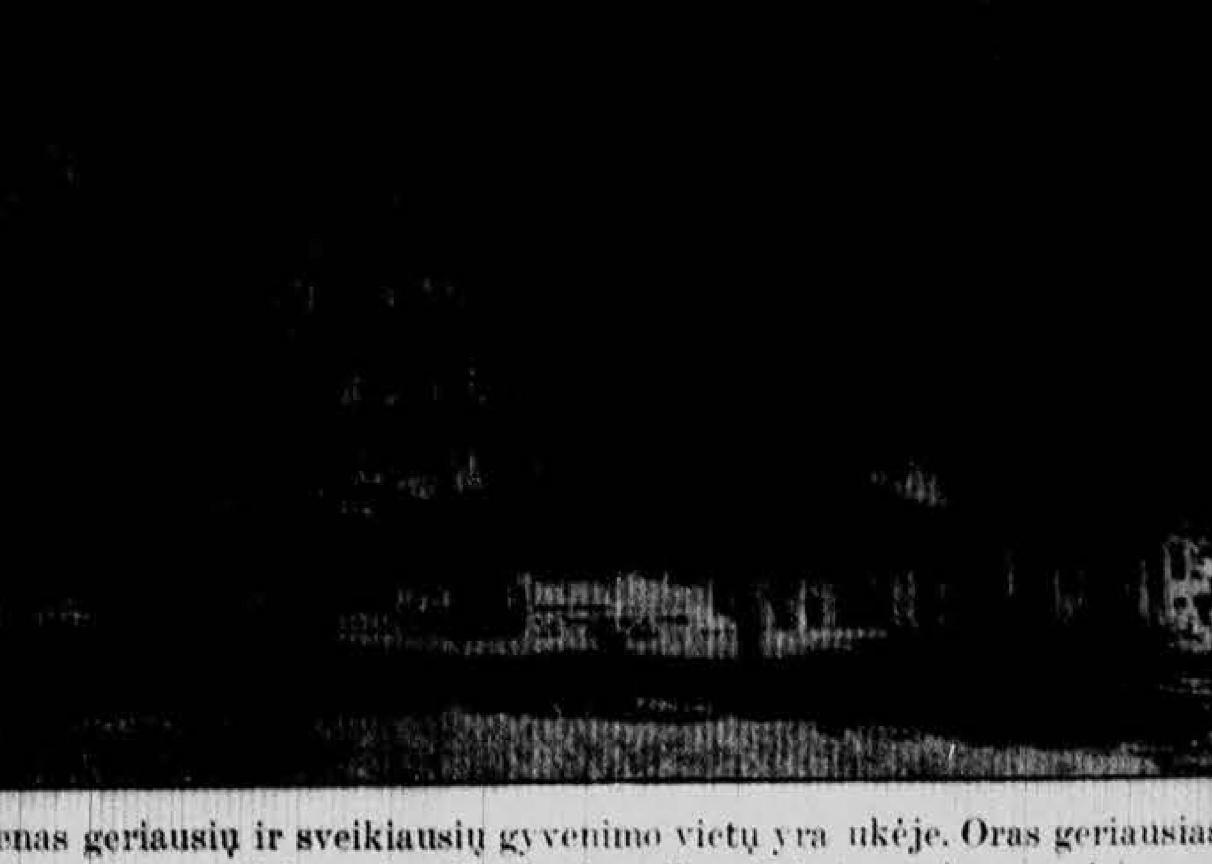

Vienas geriausių ir sveikiausių gyvenimo vietų yra ukėje. Oras geriausias ir teisingiausias daktaras. O kur gi galėtų buti sveikesnis ir tyresnis oras, jei ne ukėje? Ar negeriau buti pačiam savininku, negu dirbti pas kitą kur fabrikoje? Kiek sužeidimų ir mirčių visai bereikalingų pasitaiko, bedirbant fabrikoje? Vieta lietuvių kolonizacijai rytų krašte jau parinkta. Jinai užima 9 pavietus New York valstijoje, 7 pavietus New Jersey valst., 3 pavietus Connecticut'o valst. ir 1 pavietą Massachussets valstijoje. Kolonizacijos vieta guli ten, kur visų minėtų valstijų kampai į krūvą sueina. Ten jau ir yra bandoma lietuvius apgyvendinti. Pradedame kolonizaciją nuo Putnam ir Orange pavietų. Ten labai gražios vietos, arti geležinkeių.

Norintieji pirkti arba parandavoti ukes, gali kreipties į "Draugo" Redakciją.

LIETUVIS GYDYTOJAS.

DR. J. W. ZIGMANTA

185 So. Washington st. Wilkes-Barre Pa.

Neseniai baigęs medicinos mokslą Philadelphijos universitete. Dabar atidarė čia savo ofisą ir priiminėja ligonius.

Offiso valandos:
Iš ryto nuo 8 iki 10
Po pietų nuo 1 iki 3
Vakare nuo 6 iki 8

Farma ant pardavimo.

10 margų farma, juodžemis, be akmenų, upelis visada bėga, arti miestų, netoli visokių fabrikų, visada darbai gerai eina. Naujos stubos ir tvartai.

Yra visi padarai ir vežimai, 1 karvė, 1 arklys, 100 vištų, 100 kiaulių; kiaulėms maistą iš miestų uždyką gaunam iš hotelių. Gali įstot iš sykio ir gyvent; įmokėt kiek, o likusius ant išmokesčių, jeigu nori. Parduodu dėlto, kad kitu dideliu bizniu užsiimu. Atsišaukit ant šio adreso:

Jonas G. Bauser,
356 So. Main st.,
Waterbury, Conn.

LIETUVIO KRAUTUVĖ

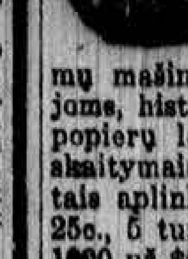

Pas mus galima gauti naujausios mados laikrodėlių žiedų, armonikų, skripkų ir visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, historiškų ir maldų knygų, popierų laiškams rašyti su pasikaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tuzinas 25c., 5 tuzinai $1. Perkupčiams 1000 už $6. Magiškos kazyros su kuriomis gal išlošti daug pinigų, $3. Kas norit mano naujo didelio katalogo, prisiųskite 2c. markę ir aplaikysite jį, o rasite daugybę naudingų daiktų.

Naujai išėjo iš spaudos labai reikalinga katalikams kninga "Šaltinis", su puikiais apdarais kaštuoja $1.50. Kaip pasilikti Amerikos piliečiu, įstatymai apie išsiėmimą pilietiškų popierų, kaina 35c. Kreipkitės ant šio adreso:

W. WAIDELIS

112 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

SPUOGAI.

Plėmeliai, šašiliai ir visoki veide ir kuno nešvarumai prašalinta kuogreičiausiai, jeigu tik kas vartos pastilkas "Aknol".

Tie tai viduriniai vaistai kuogeriausiai iščystina kraują, o kaip žinoma nuo kraujo nešvarumo viseki kuno nemalonumai atsiranda. Šiuos vaistus reikia atskirti nuo visokių tepylų (mosčių), kurios tik laikinai pagelbsti, bet pastilkos "Aknol" panaikina amžinai visokius spuogus, plėmus, šašus ir taip jau kuno nešvarumus. Tukstančius padėkonių turime nuo ėmikų iš musų "Aknol", nes kas tik ėmė tuos vaistus, tam gelbėjo. Bet to negana; reikia pačiam pažinti tų vaistų gerumą. Jeigu negelbės, sugrąžinsime jėk vieną tavo atsiųstą centą.

Kam-gi rodytis žmonėms su negražiu veidu? Kam-gi kęsti tuos nemalonumus, o gal ir pajuokimus? Atsiųsk kuogreičiausiai $1.50 ir tuoj atsiųsime tau šimtą pastilkų "Aknol" — lygiai tiek, kiek reikalaujama tavo kraujo apšvarinimui. Neatidėliok, bet šiandien indėk į kopertą $1.50, užregistruok ir siųsk mums tuo adresu:

Aknol Remedy Co.
339 E. 15th Street,
New York, City.
Dep. C. H.

Vyrai, pasiskubykite ingyti šituos siutus, kad dar „galima" gauti.

Jųs niekad neturėjot tokio pasiulijimo, kaip šitas — tikrais tavorais!
Aš niekad negalėjau tokių rubų uždėti ant jusų pečių.
Ir kaip aš sakau, kad stiliai yra puikiausia, taip aš sakau, kad kainos yra žemiausios.

$10, $15, $20, ir $25,

Puikiose mėlynose, rusvose ir pilkose spalvose — sukirpti "pagal paskutinę minutę" ir visada galiu jums pritaikyti, ar busit siaurų pečių, ar menkos krutinės.
Jųs galite eiti ir pamatyti kitų krautuvių siutus, tada ateik "ant augšto" ir pamatyk mano. Jųs greitai save įsitikrįsite.

LOUIS ROSENTHAL
ANT KIRBY'S

KIETOSIOS ANGLIES ISTORIJA.

Yra didelis burys lietuvių dirbančių kietose anglyse. Jiems butų labai interesinga pasiskaityti istoriją kietosios anglies. Nebutų pro šalį ir kitiems pasinaudoti taja proga. Lietuvių, dirbančių kietose anglyse yra aplink šešiolika tukstančių.

Kietosios anglis buvo žinomos Pennsylvanijos indijonams, dar 1710 m. Pennsylvanijos žiemių dalyje 1754 m. buvo aplink trįs bilijonai tonų anglių. Tą visą plotą pagal Susquehannos upę nupirko anais metais Connecticut'o kompanija, už du tukstančiu svarų, t. y. už netoli dešimtį tukstančių dolerių. Sekančiuose penkiolika metuose buvo visokių pirkliavimų iš šito didelio pirkimo. Pirmutinis kietosios anglies deginimas atsiliko 1769 m. kalvėje toje vietoje, kur dabar stovi Wilkes-Barre. Pradėjo kasti anglis ant upės kranto arti Pittston'o, Pa. 1775 m. Pardavinėjimas kietosios anglies prasidėjo 1776 m. Tais metais du laivu tapo atsiųstu į Wilkes-Barre anglies nupirkimui. Šitos anglis buvo vėliaus imamos į muškietų dirbtuvę.

Vinis pradėta kalti su kietų anglių pagelba Wilkes-Barre 1776 m., o 1790 m. rasta kietoji anglis Schuylkill'io aplinkinėse. Jos nekasta ilgą laika. 1791 m. anglies rado netoliMauch Chunk. Jos gabalėliai tapo nuvežti į Philadelphiją parodymui. 1792 m. susidarė Lehigh Coal Mine Co. Buvo tai pirmutinė tokia kompanija Suvienytose Valstijose. Jinai ligšiol dar tebegyvuoja. Schuylkill'o paviete pirmutinis deginimas anglies atsiliko 1795 m. Vartojo ją vienas kalvis savo kalvėje. 1799 m. anglies rado ties Carbondale, Pa., o iš Pottsvillės į Philadelphiją pirmas anglies transportas atėjo 1800 m.

Lehigh Coal Mining Co. 1803 m. nusiuntė į Philadelphiją du laivu anglies, tečiau nebuvo kam jos pirkti. Vėliau ją degino boileriuose, bet nelabai pasekmingai. Kurentojai sakydavo, kad anglis tik ugnį užgesinanti. Likučius atvežtos laivais anglies išpylė ant kelio.Rudenyje tų pačių metų buvo daromi bandymai su anglimis Wilkes-Barre. Šiuo sykiu nusisekė padaryti ugnį, bet žmonės vis dar netikėjo, kad anglį galima butų vartoti praktingiems siekiams. 1808 m. Wilkes-Barre teisėjas Fell bandymus vėl atnaujino. Jis prasimanė grotas, ant kurių užpiltos anglįs degė gerai. Fell'o bandymus matė daug žmonių. Tuojau ir kiti pasidirbino sau grotas ir, įsidėję į pečius, kureno anglimis.

1812 m. vienas žmogus atvežė devynis vežimus anglies iš Schuylkill'o į Philadelphiją. Jam pasisekė parduoti tik du vežimu. Žmonės ėmė jį vadinti sukčium ir varė laukan iš miesto. Žmogelis nenorėjo vežties taip toli namole atvežtųjų anglių ir buvo priverstas prašyties, kad kas likusius septynis vežimus priimtų pas save. Tai mat koks dabar skirtumas: Philadelphijoje šioje valandoje moka po 6 dol. suviršum už toną anglies, o anuomet reikėjo prašyti, kad kas paimtų uždyką!

Dabar kasmet iškasama iš po žemių apie 84 milijonai tonų kietosios anglies. Per šimtą metų iškasta arti dviejų bilijonų tonų. Tolesniam kasimui pasilieka dar šešis sykius tiek.

Tomas Šeimis.

AUKOS ŠV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNUI, CHICAGO, ILL.

WATERBURY, CONN.

Šv. Juozapo parapija

(Kolekta bažnyčioje).

Stambesnės aukos: Pranulis K. 2.00; Daugirdžiutė M. 5,00; Daugirdžiutė R. 5.00; kun. P. Saurusaitis 10,00; Kirkickis N. 1,00; Astaskienė A. 1.00; Baudzevičia S. 1.00; Valaitis J. 1,00; Miliauckas J. 50c. Smulkesnių aukų: $45.75. Viso: $73.00.

KENOSHA, WIS.

Šv. Petro parapija.

Stambesnės aukos: Urbikas J. 5.00; Mikutis J. 2,00; Vaičiunas M. 5,00; Vaičiunaitė O. 2,00. Po $1.00 aukojo: Leškys J., Mačiutis J., Temečius V., Karpavičius P., Ežerkis P., Krušas J., Malinauckas J., Jesiunas J., Mockus V., Gudžiunas A., Vitkauckas A., Paluckis A., Šiaučiunaitė M., Špokevičius J., Džiaugys S., Bernuševičius A., Pikelis P., Šuris J., Samuolis J., Juzikis P., Bagdonas J., Petrauskis M. Kr., Klevickienė R., Potkevičia J., Ašmenas A., Augustinaitis M., Vadapolas J., Petroševičia S., Kacacevičaitė Z., Lukmenas S., Rastas F., Marcinkus V., Marcinkus A., Vitkauckas M., Suchodolskis St., Jankevičia A., Autmantis J., Sadauckis J., Rusekis P., Samulevičia R., Palekas V., Žilis J., Janovičia N., Bakšys J., Valauckis J., Mockaitė Z., Radavičia V., Žetrauckis J., Jonaitis J., Kasparas K., Petrauskas T., Slekikė O., Neveckis B., Geniotis P., Mažeika K., Jurevičia J., Šilkauckas P., Sevickaitė E., Pinigis S., Jovaišas J. Smulkesnių aukų: $42.05. Viso: $116.05.

RACINE, WIS.

Stambesnės aukos: Balsevičia K. 2,00; Lingevičia M. 2,00.

Po $1.00: Vedeikis S., Klapatauckis A., Sakalauckas J., Kvietkauckas J., Kvietkauckas M., Narkys S., Lenkauckis J., Oginskis A., Leugaudas J. E., Jasinskas L., Liaudanskis M., Buda P., Balanas M., Stankus V., Zubavičia P., Vilkas J., Kojalė J., Lukas J., Juodšopys K., Bartulis A., Kreismontas J., Vaičikonis M., Juodis M., Jukas T., Petkevičius B., Dailydėnas S., Buinauskis L., Ambrozaitis K., Simanavičius A., Gudžiunas A., Petronis A., Šaputis A., Paulauskis J., Juraška A., Kumpys A., Keliauckas A., Janušas A., Poricius A., Tvirbutas J., Pakamorė V., Jasmontas J., Urlakis D., Šimenas K., Došius S., Zokas J., Zokas J., Saikauckis P., Saikauckis V., Guldikienė O., Cejauskis P., Gecevičia L., Šiuplinskas St., Pilipavičienė P., Milenis A., Berenis T. Smulkesnių aukų: $12.50. Viso: $71.50.

MAHANOY CITY, PA.

Šv. Juozapo parapija.

Kun. V. Dargis $25.00; kun. J. Kutas 1,00. Kolekta bažnyčioje $49,00 Viso: $75.00.

IŠ CHICAGO, ILL.

Falkauckas Andrius $3.00.

IŠ CLEVELAND, O.

Iš šv. Jurgio parapijos per kun. J. Halaburdą $25.00.

IŠ PITTSBURGH, PA.

Gedminiatė Z. $1.00.

IŠ MAHANOY CITY, PA.

Janulevičienė Marė $5.00.

IŠ NEW PHILADELPHIA, PA.

Lukšienė Agota 3.00; Vasiliauskienė Anelė 5.00; Paulionis Juozas 10.00.

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Šv. Kazimiero parapija.

Kun. J. J. Kaulakis $500.00.

Stambesnės aukos: po $5.00: Karaškevičius Petras, Grabauskaitė Rozalija, Majauckas Vincas, Plungis Kazimieras, Šv. Pranciškaus Tretininkų Draugija, Rutkauckas Jonas, Ūzemeckas Antanas, Vitkevičius Pranas ir Laugvinis Pranas. Po $3.: Bortoševičiukė Ona. Po $2.: Mačiunas K., Dubikalis J., Maliauckienė A., Dudas T., Paičius M., Stosiunas J., Stosiunas Juozas. Stošiunas M., Jakštys J., Lukošius A., Rupšys A., Laumakis J., Kaupas A., Raubickas A., Šiltutienė K., Magyla S., Kudienė J., Jedzevičiutė R., Majauckas K., Viturienė B., Latonis J., Narmontas L., Gubalaitė A., Balickas J. 2.25.

Po $1.00: Kalmašauckas V., Juozaitis P., Banevičius J., Juškytė V., Agurkis V., Bočys J., Matulis J., Ročkienė A., Muliauckas K., Bublaitė K., Rimkevičius F., Grigaliunas J., Lunckaitė A., Luncis J., Kriščiunas J., Rakšnys J., Kateiva J., Višniauckas A., Brukmanas K., Šepulis A., Simanauckas J., Žemaitaitis A., Januškytė B., Januškytė P., Račius P., Šopkienė B., Karklyčė T., Meskis D., Žilienė P., Marcinkevičius K., Kavaliauckas F., Grigaitis J., Arbačauckas S., Kubelčikas A., Spulginas G., Kamarauckas P., Puloka P., Rastauckas J., Jakštys B., Žemaitaitis S., Aleliunas S., Vitartas J., Čepas J., Udavičius M., Juknelis J., Baltuškonis K., Žvigaitis S., Murza K., Dobrovolski V., Merkelis J., Butkevičiukė K., Šežys A., Juzėnas A., Janušauckas E., Lekas K., Andriulis M., Šližis J., Vaismaniutė T., Jodeika P., Urbonas J., Kučika J., Bramnuniukė A., Adomaitis J., Mironas A., Leketas J., Daknis P., Ajauckas P., Pocius J., Juodis P., Jančauskis M., Janušauckas K., Bagdonas J., Gailiunas J., Puidokas A., Balčiunas J., Sutkus P., Petraitis P., Zolubaitė K., Jankauckas P., Barčikė K., Rimkunas A., Nausiedas A., Freitikas A., Liaudauskas C., Vaišnienė K., Tulušis P., Krivinskas V., Paičienė D., Taraška J., Zubavičius A., Pašvenckas J., Stadalninkas T., Petrukaitienė J., Gruožis J., Bražas S., Stadalninkas J., Venckus A., Stasiunas P., Stasiunas K., Masalskis T., Vilkas V., Radzevičius M., Navickas A., Rudziauckas K., Kuchtelionis B., Jurinas A., Kavaliauckas M., Naujalis S., Sasnauckas V., Modestavičius A., Burokas M., Janušis A., Markevičius J., Saliava A., Antanaitis J., Stankunas K., Kristopaitis A., Lazdauskis J., Delman J., Putnikas J., Kudarauskis N., Kozlowski B., Adamonis J., Dilionis Z., Lušis P., Brazas J., Baranauckas V., Beržanskis P., Maceika S., Arlauskienė R., Mačelis J.

(Toliaus bus)

Vargonininkas Lietuvis.

Atvažiavęs iš Lietuvos, jieškau vietos už vargoninįnką. Savo amatą suprantu gerai. Galiu vesti chorą grigarijoniškai. Turiu paliudijimą nuo Kauno vargonininkų kursų. Esų nevedęs, 22 metų senumo. Jeigu kuris iš Gerbiamųjų Klebonų norėtų atsišaukti, meldžiu kreipties šiuo antrašu:

Antanas Visminas,
129 Hope St.,
t 26 Brooklyn, N. Y.

JUOZAS CEPANONIS
LIETUVIS AGENTAS.

Parduodu Laivakortes ir siunčiu Pinigus į Visas Dalis Svieto greitai pigiai ir teisingai. Apsaugo visokius daiktus nuo ugnies. Vėda visokias provas ir išdirba visokius dokumentus kaip čia Amerikoj taip ir Rusijoj, Vokietijoj ir Austrijoj. Turėdami reikalą visada kreipkitės pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

JUOZAS ČEPANONIS,
32 Slocum Street, Edwardsville, Pa.
Tel. Bell 9137—J.

Norintieji Mokslo Lietuviai, Tėmykite!

"ŽMONIŲ KNYGYNAS" -- 8 KNYGOS UŽ RUBLĮ.

Seinuose, Suvalkų gub., leidžiama katalikiškus "Žmonių Knygynas", t. y. žmonėms skiriami naudingi raštai, kurių per metus išeina 8 knygutės. Knygutės rupestingai parengtos, žmonių supratimui pritaikytos, o turinys gana įvairus. Štai pernai 1911 metais išėjo tokios knygutės:

1. **Pasaulio pradžia.** Šioje knygutėj plačiai ir suprantamai parašyta apie pasaulio sutvėrimą, kaip mokyti žmonės mano apie pasaulio atsiradimą ir kaip mus apie tai mokina šv. musų tikėjimas. Išsiplatinus dabar labai klaidingoms nuomonėms apie pasaulio sutvėrimą, labai butų naudinga tą knygutę perskaityti.

2. **Apie orą.** Šitoje antroje knygutėje gražiai ir suprantamai aprašyta oras, šiluma, vėjai ir kiti indomus dalykai, kurie apsireiškia ir dedasi ore. Knygutė labai indomi. Perskaičius ją daug žmogui paaiškėja dalykų, kurie kartais čia-pat ore dedasi, o vienok žmogui palieka nesuprantama. Verta knygutė kiekvienam pasiskaityti.

3. **Žmogus ir žmonių giminės.** Trečioje knygutėj, kaip ir pats vardas parodo, aprašoma yra žmogus ir žmonių giminės, t. y. kiek yra žmonių, kokios žmonių veislės, kalbos, tikėjimai, užsiėmimai ir t.t.

4. **Senovės Istorija.** Ši knygutė yra parašyta labai lengva ir gražia lietuvių kalba. Joje skaitome apie praėjusią žilą senovę, dar prieš Kristaus užgimimą, apie Egipto, Grecijos, Rymo ir kitas buvusias žymias karalystes.

5. **Lietuvos atgijimas.** Šita knygutė supažindina skaitytoją su tai, kaip Lietuva buvo pačių lietuvių užmiršta ir kaip paskum atsirado mokyti vyrai, Lietuvos tėvynės mylėtojai, kurie išmokino ir sužadino lietuvius mylėti savo tėvynę ir kalbą. Kaip miela pasikalbėti ar atsiminti jaunas dienas, taip malonu skaityti apie Lietuvos atgijimą, apie lietuvių susipratimą.

6. **Jėzus Kristus.** Labai svarbu yra perskaityti šita knygelė katalikui. Nes čia išparodoma, kad Jėzus Kristus tikrai yra Dievo pažadėtas Mesijas ir kad Jisai yra Dievas. Kiekvienas katalikas privalo kuogeriausiai pažinti savo Išganytoją ir Mokytoją. Šioje gi knygutėje, nežiurint kad maža, bet daug-daug randame reikalingų katalikui apie Išganytoją žinių.

7. **Apie dušią.** Bedieviai sako, kad žmogus dušios neturi. Taigi čia ir išparodoma, kad žmogus nėra gyvulys, kad žmogus turi nemirštamą dušią.

8. **Vysk. Antanas Baranauskas.** A. a. Vysk. Antanas yra žinomas visoje Lietuvoje. Kas šiandien negieda jo sudėtų giesmių, kas nedainuoja jo gražių dainų, kurios sugraudina lietuvio širdį ir paragina mylėti savo kalbą, savo šalį. Galima sakyti, girdėjo visi lietuviai jo pamokslus, nevienas ir padirmavojo. Todel butinai reikia žinoti visą jo gyvenimą, darbus, o daug jisai ir nudirbo. Minimoje gi knygutėje kaip tik ir yra aprašytas a. a. Vysk. Baranausko gyvenimas nuo dienos gimimo lig mirčiai. Ypatingai naudinga pasiskaityti ši knygėlė jauniems vaikinams.

Vienas mokytas profesorius rašydamas "Vadove" apie šias knygutes gražiai atsiaukia, o kai-kurias labai pagiria.

Visos čia paminėtos aštuonios knygutės galima gauti "šaltinio" knygyne už 1 rb. 50 kap. su nusiuntimu namuosna.

Šiemet vėl išeis 8 knygutės. Bus labai gražių, indomių ir naudingų skaitymų. Kas dabar užsisakys ir atsiųs 1 rb., tas už tuos pinigus gaus visas šių metų 8 knygutes. **Kas užsisakys "Žmonių knygyną" šiems metams, tasai galės gauti ir pereitų metų** augščiau paminėtas **8 knygutes tik už 1 rb.** Taigi **už 2 rb.** galima gauti net **16 gražių knygučių!** Norintiems mokslo žmonėms tikrai verta šiuomi pasinaudoti.

Tiems, kurie šiemet "Žmonių Knygyną" užsisakė, pirmutinę knygutę jau siunčiame. Antrą knygelę jau baigiame spausdinti ir už dviejų savaičių išsiųsime.

Užsakymus ir pinigus reikia siusti šiuo adresu:
"Šaltinio" Knygynas, Seinai, Suvalkų gub., Russia.

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.
UNITED STATES DEPOSITARY
KAPITOLAS $375,000,00
Perviršis ir nepadalyta nauda 490,000,00
Už sudėtus pinigus moka 3-čią nuošimti.
WM. S. Mc LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

THE LACKAWANNA
Parankiausi geležinkeliai Europos keliaujantiems. Linijos susina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir pervaža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelias)
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Manager,
90 West Street, New York.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,
71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas	$150.000.00
Perviršis	500.000.00
Depozitai	2.700.000.00

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų joje pinigų.
Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu. subatomis nuo 9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.
Galima susikalbėti lenkiškai ir lietuviškai.

Geriausinose Hoteliuose, Kliubuose, Kavinėse ir Bufetuose privatinių šeimynų
Stegmaierio GOLD MEDAL Export Beer
Užsisakyk skrynutę į namus šiandien. Veikiai bus nuvežta.
Gryno maisto ženklas ant kožnos skrynutės.
STEGMAIER BREWING CO.
Naujas Telefonas 977; Bell 422.

Juozas zukis,
Geriausias Lietuvys
FOTOGRAFISTAS,
Naujas Telefonas 1070—B.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Merchants Banking Trust Company,
Mahanoy City, Pa.
Siulija geriausį budą įdėjimui pinigų ir lengviausį budą išsimokėjimui mortgadžių ar vekselių, pigiau kaipo mokant taupimo fondams.
Męs mokame nuošimčius ant visų taupinime depezitų ir prigelbsime jums įgyti namus.
Pradėk su mums taupimo rokundas ir susipažink.
D. M. GRAHAM, prez.
D. F. GUINAN, Sekr.

First National BANK,
PLYMOUTH, PA.
UŽDETA 1864.
KAPITOLAS $100.000.00
PERVIRŠIS $250.000.00
Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.
Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų joje pinigų.

Lietuviu Advokatas.
Jonas S. Lopatto
47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Bare, Pa.
Norintieji pasiskolinti pinigu ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.
Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Plymouth National BANK.
Kapitolas su perviršiu
$165.000.00.
Šitoji Banka prižiuroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.
G. N. Postlethwaite, iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

—NAUJA KNYGA—
BIBLIJA
arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.
Kaštuoja $2.15 persiuntmui.
Adresas:
Rev. S. Pautienius, Shenandoah, Pa.

Dr. KOLER
Lietuvių Gydytojas
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler garsinasi savo tikra pravarde ir turi savo paveikslą šiame laikraštyje. Dr. Koler yra gimęs ir mokinęsis Varšavoje. Dr. Koler praktikavo visuose Varšavos ligonbučiuose, o paskutiniais metais prieš išvažiuojant į Ameriką buvo ligonbutyje švento Lozoriaus, kur gydo tik privatiškas ligas vyrų ir moterų.
SIFILĮ išgydau vartodamas gyduolę 606, didelį išradimą profesoriaus Ehrlich prieš sifilį. Jeigu kenti išbėrimus ant viso kuno, gedimą burnoje arba gerklėje, slinkimą plaukų, laužymą kaulų, ateik, o užsivietrijimas kraujo sustos ir nesiskerstos tavyje. Nelauk, kol visai sublogsi ir kitus užkrėsi savo liga.
Nenaturališkus IŠTEKĖJIMUS visokiais budais, kaip ir NAKTINIUS ištekėjimus, TRIPERĮ ir kt. išgydau į 10 dienų, o jei ne, tai pinigus sugrąžinu.
NUSILPNĖJIMĄ ir visokias negales paeinančias iš SAUŽAGYSTĖS prašalinu į 28 dienas. Ar jautiesi mažum, jog neturi tos pačios vyriškos spėkos, kaip pirmiau? Jei teip, tai nevažinok, ba nusilpnėjimą reikia pergalėti, kad vėl galėtum būti vyru.
STRIKTURĄ arba susitraukimą šlapumo kanalo išgydau į 21 dieną ir tai be skaudėjimo.
HYDROCELĘ arba vandeninę rupturą gydau į 30 minutų be operacijos
PUSLĖS ir inkstų ligas, nuo kurių randasi dieglimas kryžiuje ir kirkšnise, apsunkinimas nusišlapinimo (peršėjimas) ir dešėtkai kitų ženklų apie kuriuos ligonis žino kaip aprašyt, aš išgydau savo sistema ant visados
REUMATIZMĄ, spuogus, šunvotes, pelantes, šlakus, niežus, parkus, skrupulus ir visas kitas odos ligas, paeinančias iš užsivietrinimo kraujo išgydau trumpam laike ir ligoniui nereik pertraukt savo darbo
OFISO VALANDOS: nuo 9 ryto iki 8:30 vakare. Pėtnyčiomis iki 5 popiet. Nedėliomis iki 3 popiet. Atsik't locnai.

ALBERT G. GROBLEWSKI,
Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LIETUVIŠKŲ—LENKIŠKŲ VAISTŲ."

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptingomis ligoms, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užsiėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Ušai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi męs reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agentuvos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalėtų užlaikyti visada musų puikias Lietuviškas gyduoles savo štornose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovana kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias męs gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

REKOMENDUOJAME MUSU NAUJA AUKSINĮ 23 AKMENU GELEŽINKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, paauksuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodėlių tiktai už $5.75 šėdną. Tie gražus laikrodėliai puikiai išrėžyti, dubeltavi lukštai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai gražus laikrodėliai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai štai musų pasiulymas: Męs nesiusime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už $5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiurėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cento. Męs riskuojame viską. Auksinis grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas:
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 965, CHICAGO, ILL.

Bell Telephone, Dickinson 3757 w

Dr. Ignotas Stankus
Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphijoj

Įrengė ligonbutį ir klyniką su laboratorija Philadelphijos mieste. Tame pačiame name įrengė savo locną aptieką, kurioje randasi naujo išradimo geriausi vaistai

PASARGA: Mano ligonbutyje ir klinikoj turiu po savo priežiura svetimtaučių daktarus specijalistus pagelbai prie operacijų ir pavojingų ligų. Pas mane visi ligoniai išsigydo ir pasilieka sveiki. Vaistus siunčiu ir į kitus šteitus ir į visas šalis.

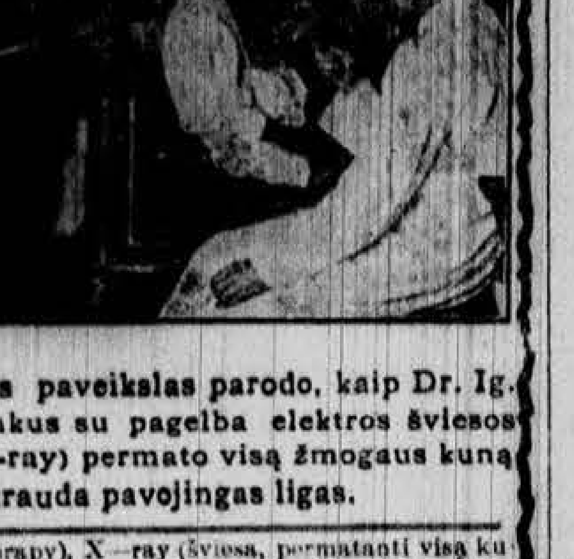

Šitas paveikslas parodo, kaip Dr. Ig. Stankus su pagelba elektros šviesos (X—ray) permato visą žmogaus kuną ir atrauda pavojingas ligas.

"Gydau Visokias Ligas.

Su sena ir nauja metoda su chemiškais ir medicinos gyduolėmis, su vandeniu (hydrotherapy), kraujo skystimu (serotherapy), su mokslu psychologijos (psychotherapy), kaip tai žodžiais, nurodymu, atkreipimu atydos ir tt. Gydau su elektra (electrotherapy), X—ray (šviesa, permatanti visą kuną žmogaus), greita elektra (hyfrequency) Galvana elektra, Paradejaus elektra ir kitomis suvienytomis elektromis. Darydamas operacijas išgydau visokias organiškas ligas, kurių negalima išgydyti vaistais ir kitais prietaisais.

Turiu įsitaisęs savo locnas elktra gydymo mašinas.

Visi sergąnti kreipkitės prie daktaro STANKAUS asabiškai arba laišku, o busite užganėdinti nes jis gydo pasekmingiausiai visokes ligas ir daro visokes operacijas savo locnam ligonbutyje. Daktarišką rodą su teisingais patarimais duoda DYKAI, — ypatiškai par telefona ir par laiškus beskirtumo kaip toli gyvenat; Amerikoje, Kanadoje, Angliijoje ir kitose šalise svieto.

DR. IGNATIUS STANKUS
1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.
Valandos ofico: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedėldieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

"DRAUGO"
SPAUSTUVE
NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA
ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS
SPAUDINA PIGIAI
KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,
UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS
RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"
ADRESUOKITE
"DRAUGAS"
314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.